

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
 Egy évre 24 korona.
 Egy hóra 2 korona.

VIDÉKEN:
 Egy évre 28 korona.
 Egy hóra 2 k. 40 l.

HIRDETÉSEK:
 Csalásban petít sor egyszer 20 fill.
 minden következőnél 16 fillér.

Élytér petít sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
 vasutak palotájában.
 TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
 Társaság.
 József főherceg-ut 22. m.
 TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1911.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF

Kedd, augusztus 29.

Mai számunk főbb közleményei:

- Névszerinti véges-végig.
- Kolerariadalom Ujpesten.
- Szakszaks készül az ellenzéki pártok közt.
- A zuhanó pilóta.
- Ujabb orvossztrájk Aradon.
- Letartóztatott nagykereskedő.
- Kirabolt kereskedő.
- Halálos táncmulatság.
- Bankszolgáiból bankigazgató.
- Válik a clankalis főhadnagy felesége.
- Kétezer hold föld — hatezer korona.

Ujabb orvos-sztrájk.

Arad, augusztus 28.

Szegyenkezhettünk mi, az egymással tülekedők, a kokurrenszek, a más kenyérére éhesek, a testvér-irigyek és a szomszéd érdekein taposók, igen, szégyelhetjük magunkat, a kartársi hűség, a vas-összetartás és a végletekig menő szolidaritás példája mellett, amelyet most az aradi orvos-szövetség nyújt. Mondjuk el csak:

Tíz orvos megtörte a gyulai munkásbiztosító pénztári orvosok sztrájkját. Meghiúsította, elárulta a mozgalmat, amelynek e nélkül föltétlenül sikere lett volna s amely mozgalom (higyük el látatlanban) teljesen jogos és méltányos volt. A tíz orvos bizonyára hibázott, akár a szükség kényszerítette őket erre a lépésre, akár az a vágy, hogy többet keressenek.

Szomorú eset, amely azonban megesik más sztrájkoknál is. És más sztrájkoknál, ahol sztrájk-törő akad, s a sztrájk-törőket nem sikerül leijeszteni az állványról, a munkások

konstatálják, hogy rosszul vannak szervezve. És elteszik a harcot holnapra, holnaputánra, amikor erősebbek lesznek a hatalmi próbára. Sztrájk-törő volt, — azért még a világnak nem kell összedülni.

Az aradi orvosok majdnem hasonlót mondanak. Tíz orvos, Gyulán, megtörte a sztrájkot, s az aradi orvosok, akik az aradi munkásbiztosító pénztárnak orvosai, szeptember elsejére sztrájkot mondanak be e miatt. És a már nem szokatlan munkásmozgalmi jelszó nyomán: nem lesz addig munkásegészségügy Magyarországon, a míg a tíz gyulai dr. Ephialtes elbocsátva és bocsánatkérésre utasítva nincsen.

Azonban ne vádoltassunk a dolgok elcsúszásával és elcsavarásával. Az orvosok, akik nem első ízben foglalkoznak ezzel a kedvenc eszmével, tiltakoznak az ellen, mintha az ő sztrájkjuk az egészségügynek ártana. Ők csak a munkáspénztár számára nem gyógykezelnék; de természetesen mindenkit, aki hozzájuk jön, akár munkáspénztári torokfájós az illető, akár másrendű hörghurutos, ők gyógykezelnék — csak azután beadják a számlát a munkáspénztárnak. Lehet, hogy ilyesmi az elméletben egészen szabatos. A valóságban mi nem tudjuk másként elképzelni, minthogy az orvosok ilyen rezisztenciája végtelen zavarokkal járna, az általános egészségügynek, s az egyes betegeknek föltétlenül kárára és rovására menne. A vasutasok passzív rezisztenciája csak

anyagi károkat okoz; míg az, ha az orvosi kar a munkáspénztár helyzetét akarná minél kellemetlenebbé tenni, ez csak a betegek testén és talán életén keresztül történhetik.

Es most, kalapot emelve az orvosi szolidaritásnak önfeláldozó példája előtt, logikus feleletet szeretnénk kapni: vajjon szenvedhet-e az aradi munkás azért, mert Gyulán tíz sztrájk-törő orvos akadt? S ha Aradon a hiányos, vagy nehezebben hozzáférhető orvosi kezelés folytán két vagy három munkás elpatkol, vajjon ezek halála lesz-e oly kényszerítő hatással a gyulai munkásbiztosító pénztár igazgatóságára, hogy azok az orvosi kar árulóit hanyatt-homlok elbocsásák?

Mi bizonyára tájékozatlanok vagyunk, s kétségtelenül laikusok, ami itt erős baj. Köztudomás szerint sehol nem nézik le annyira a laikusokat, mint az orvosi körökben. De nem képzelünk el olyan beható információit és olyan alapos kioktatást, amely után ezekre a kérdésekre megnyugtató választ lehessen kapni.

Ne hallgassunk el végül még valamit. Nyakunkon a kolera-veszedelem. A kiszámíthatatlan, ellenőrizhetetlen járvány. Az ember azt hiszi, hogy Triesztben van biztosan elszigetelve s kiderül, hogy harmadnapra Ujpesten tartózkodik. Jobb ugyan nem rágondolni, de teljességgel nincs kizárva, hogy ide is eljön és hogy esetleg munkáspénztári tagokra is rá-tör. Kegyetlen dolog talán, hogy erre

Szőke királyné.

Írta: Adám Éva.

Régen a sirjában pihen az az aranyhajú szépséges királyné, akire én most gondolok, skinek finomságtól, bájtól, kellemtől, léha gondtalanságtól, véres rettenetes tragikumtól vibráló emléke félig a mienk magyaroké; félig az osztrákoké; és a franciáké; de összes nagy egészében a világtörténelemé. Oda van felírva egy lapra: Mária Antoinette.

Rózsallat, búbajos lány muzsika leng keresztül az ember lelkén, mikor e lapra néz. De nem sokáig lát. Elborul a szem a ránk meredő vértől, gyásztól. Ugy érezzük, mintha fekete köny hulldogálna szemünkből az aranyhajú, gyermekdeden bájos királynéért.

Rád gondolok régen alvó, kicsiny szőke asszony. Vajjon a levágott fejedben, elporladt agyadban megszűnt-e a kin, mely aranyszínű hajadat egyetlen óra alatt ezüstsínűbe borította?

Eszembe jutottál kicsinyke, szőke mosolygós Mária Antoinette. Mert meglátogattam a helyet, ahol mesésen könnyelmű és elrémítően tragikus rövid életét lezajlott. Láttam az asszonyos, meleg kis szobádat. Ilyen kicsi magán szobák! Talán a bájos kis Lambelle hercegnével pajkosan összesimulva itt autogtad el a királyi és nem királyi idilleket?

Ma is ott van életnagyságu szobrod és arcképed, — Vigée Lebrun mű kája — ott van a versaillesi kastélyban. A lelkemmel néztem ezt a gyermekarcot. Olyan az egész lénye ennek a szerencsétlen királynénak, mintha fehér harmatból volna. A kezében egy eszok rózsát tart; talán ott nyilott a kis Trianonban, ahol ő fehér piké ruhában, nagy szalma kalappal galambokat, csirkéket etetett s vállára vetett hálóval halászni járt a tóra.

Azután örült végletekbe esap ez a szőke asszony, aki királynője a bájnak, ifjúságnak, szépségnek: az királyi módon él. Kimondani is borzalom, milyen esztelenül költekezett a polgári módon egyszerű, házias Mária Terézia lánya!

Csak végig kell nézni azokon az óriási termeken, melyeknek tulsó végét alig látja az ember.

Az arany teremben életnagyságu arany-szobrai sorakoznak az eddigi francia királyoknak. Szinte megdermed az ember ennyi kincs láttára. Csak akkor eszméltem, mikor az arany-szobrok között egy ablak fölkében egy szinezüst szobrot pillantottam meg. Az élő, eleven, a kedves és tiszteletet parancsoló, galambfőher Szappanos bácsit, aki akkor még orsz. gyűl. képviselő volt. Szinte féltem rágondolni, milyen meseze vagyunk szép Magyarországtól! Bután bámulja Versailles emlékeit.

De felmelegedni nem tudott a lelkem. A csudálkozásnál egyebet nem váltott ki lelkemből a Lajosok otthona. Sorba jönnek a királyi szeretők: Dubarry, Pompadour, Maintenon, Montespaui, La Vallière, Mária Antoinette, Josephin, Napoleon. Régi szerelmek, régi örömei, régen elmúlt hősök emléke járt közöttünk.

Festmények, szobrok, gobelinek terme. 39 méter hosszú gobelin csaltakép Lajosok magánkabinja, királyok magán-szobái, háboru és béke terme, tükörterem, melynek tulsó végét alig látni. Amott büszkén emelkedik a Vendome szobor mása. És eszembe jutott: „Köszöntsd nevében a Vendome szobrót!”

Aztán sorba jönnek: mellszobrok terme, idegen királyi vendégek számára fenntartott lakosztályok. Tovább az Antoinette szalonjai, könyvtára, sárga selyem fürdőszobája. Ékszer szekrénye, amely milliókat ér tartalom nélkül is. És amott van egy himzett szekrényke. Boldog Isten, micsoda örült egy munka ez! Főfájást kap az ember, ha arra gondol, hogy ezt emberi kéz csinálta varrótával. Ez már nem is művészet, hanem a lehetetlenségek világából való munka.

Páris városa ajándékozta Mária Antoinetteknek, mikor édesanya lett. Hogy tartsa e szekrényben gyermeke ruháskáit. Azét a gyermekét, melyet nemsokára maga itélt a legiszony-

emlékeztetünk, — de mégis, nem gondolják az aradi orvosok, hogy az orvos-etika ragyogtatása és érvényesítése céljából rosszul választották meg a sztrájkra az időpontot?

Névszerinti véges-végig.

— A képviselőház ülése. —

Távirati tudósítás.

Budapest, augusztus 29.

A képviselőházban ma csöndes nap volt. Az ellenzék vitarendező bizottságának határozata értelmében a következő egész héten az obstrukció technikai része fogja dominálni a helyzetet s nagyon valószínű, hogy egész héten nem esik szó a katonai javaslatokról.

A mai ülés lassan, nehézkesen indult, mint a többi hétfői ülés. Az ellenzéki folyosó egyik fülkéje már a kora reggeli órákban szűkeg-irodává változott, az ellenzék egyre gyártotta a névszerinti szavazásokat kérő ivket, hogy a hét következő napjainak anyagáról is gondoskodják.

A mai ülést Kabos Ferenc alelnök fél tízenegy órakor nyitotta meg.

A tegnapi ülés jegyzőkönyvét észrevétel nélkül hitelesítették. A Házban ekkor alig volt 60-70 képviselő.

— Hol a turnus? — kiáltotta Abrahám Dezső.

— Az ellenzék sincs itt! — szöjt Ugron Zoltán.

— Elment a kedve a zárt ülések megobstruálásától? — kérdezte Justh János.

— Arról beszéljen, hogy a turnus hol van? — válaszolták az ellenzékiek.

— Az Elite-szállóban ül három liter bor mellett! — zárta be a vitát Kun Béla.

Az elnök azután bemutatta a miniszterelnök értesítését, hogy a Háznak a király születésnapja alkalmával kifejezett szerencsekívánataiért ő felsége legmagasabb köszönetét fejezi ki. — Tudomásul szolgál.

— Éljen a király! — kiáltották a képviselők pártkülönbség nélkül.

Az elnök bemutatta a miniszterelnök átiratát arról, hogy a király több törvényjavaslatot szentesített. Ezek a szentesített törvények az őszi törvénytárban publikáltatnak.

Bemutatta továbbá a Nógrádmegyei gazdasági egyesület feliratát a husszerződés ellen. Javasolta, hogy adassék ki a kérvényi bizottságnak.

Bemutatta Hontmegye feliratát a fegyver-

gyakorlatra behívott póttartalékosok családjának kártalanítása tárgyában.

Bemutatta Szebenmegye feliratát a parlamenti tanácskozás rendje ellen.

Elnök javasolta, hogy Szebenmegye feliratát adják ki a kérvényi bizottságnak.

Ráth Endre ezzel szemben ellenindítványt terjesztett be, hogy a felirat adassék ki a kérvényi és közigazgatási bizottságnak.

— Talán inkább a sóhivatalnak, — szöjt Fráter Loránd.

Elnök jelentette, hogy Szebenmegye felirata felett husznál több képviselő névszerinti szavazást és annak elhalasztását kérte. A házszabályok értelmében ezt elrendelte.

A Ház azután áttért a napirendre, a névszerinti szavazásokra. Először Pozsony város felirata felett szavaztak. A Ház többsége ezután névszerinti szavazással elvetette a pozsonyi népgyűlés kérvényét s a bácsbodrogmegyei felirat dolgában az ellenzék részéről beterjesztett ellenindítványokat.

A múlt héten tartott zárt ülések folytán a hátralevő névszerinti szavazások annyira felszaporodtak, hogy a mai ülés napirendjére már husz ilyen szavazás torlódt össze. A szerdai ülésen az obstrukciók a Lovász Márton indítványával kapcsolatosan ismét föl akarják ujtani a sajtósérelem vitáját s hogy erre a teret szabadabbá tegyék, ma tíz névszerinti szavazás iránti kérést visszavontak.

Az utolsó szavazás ma Szatmár város feliratáról volt, a többség az idevonatkozó ellenindítványt is elvetette. Az ülés két óra előtt végződött.

Kolera-riadalom Ujpesten

— Egy halott, két beteg. — Védekezik a főváros. —

Távirati tudósítás.

Budapest, augusztus 28.

Előrelátható volt, hogy azok a szigorú óvintézkedések, melyeket a kolerafertőzött vidékek felé eső határokon életbeieptettek, csak arra alkalmasak, hogy ideig-óráig tartsák vissza a rettenetes betegséget s mégis megdöbbenve halljuk, hogy: itt a kolera. Még nem került belől a főváros határain s nem is szedi tömegesen áldozatait, de már gyilkolt a periferiákon és osontujjaival fenyegetőleg kopogtat a főváros határain. A Budapesttel szinte egybeforrot Ujpesten rövid másfél nap alatt három megbetegedés fordult elő s bár még nem ért véget a bakteriologiai vizsgálat, még nincs határozottan megállapítva, hogy csakugyan az

ázsiai hegyvidékek rettenetes járványa fészkelte be magát az ország szívébe, minden jel mellett szól, hogy a szomorú szenzáció igaz s hogy az Ujpesten duló veszedelem csakugyan, a már hetek óta keresztül-kasul fertőzött Triesztből behurcolt ázsiai kolera.

A hivatalos bakteriologiai vizsgálat holnap délelőtt fog véget érni. Eredményét izgatottan várja egész Ujpest, melynek kereskedelmi és társadalmi életére nézve nagy fontossággal bír a vizsgálat pozitív, vagy negatív eredménye. De félve lesi a főváros közönsége is, amelynek szintén milliókra rugó károkat okozhatna a határban duló rémületes veszedelem.

(A koleras gyár.)

A Váci-ut mentén, szemben a Budapesti Közúti Vaspálya Társaság ujpesti végállomásával, van a Leiner Fülöp és fiai cég enyv- és zselatingyára. Nagybbszabású gyártelep, mely három utcára nyílik, negyedik oldaláról pedig a Duna határolja. Főbejárata is ezen az oldalon van a Dunasor 2. szám alatt. A gyár néhány esztendővel ezelőtt alakult. Tiszán kiviteli célokra dolgozott, termékeiből idehaza nem értékesített semmit, viszont a feldolgozásra szánt nyers árukat, szőröket sem Magyarországon szerezte be, hanem részben Oroszországból, részint az észak-afrikai partokról hozatta, Triesztig hajón s onnét tovább vasuton. Mikor Triesztben kiütött a kolerajárvány s a hatóságok betiltották a szőrmeárúknak, mint legnehezebben fertőtleníthető anyagoknak az osztrák kikötőből való továbbítását, a Leiner-gyár a kereskedelmi miniszteriumhoz fordult s attól kért és kapott is engedelmet arra, hogy szőrmeit akadálytalanul hozathassa be tovább is, természetesen a lehetőségig való fertőtlenítés után, Triesztben keresztül.

A gyár egyébként nyolcvankét munkást foglalkoztat, többnyire oláh napszamosokat, azoknak is az alját, elzüllött alkoholistákat, mert tisztességesebb munkához értő, munkabíró ember nem is vállalkozik arra, hogy a szegényes napszámért kora hajnaltól késő estig dolgozzék a hónapok óta heverő, rothadó, állati hulladékok dögleletes bűzében. Ezt az elzüllött népet azután nem is igen bocsáthatja szabadjára a gyár. Hamarosan megszöknek mindannyian. Ellenben ott esznek, isznak, alszanak a gyár területén, nem épen higiénikus viszonyok között, sőt ellenkezőleg, a legnagyobb piszokban, rosszul takarított, ugyszólván soha nem szellőzött szobákban.

(Az első beteg.)

Pénteken délután, munkaközben, a gépek mellett dolgozó egyik napszamos, a negyvenöt esztendőes Fiore Fiorea, hirtelen rosszul lett. Göresök fogták el, majd hányás s rettenetes kínok között vonaglott a munkaterem padlóján. Nyomban elhívták hozzá Steiner Henrik dr. munkáspénztári orvost, aki megvizsgálta s orvosságot is rendelt neki, azonban gyanusnak találva a betegséget, nyomban értesítette a dolgról Hédervári Sámuel dr. városi főorvost, aki azonnal kiment a gyárba s a beteget még azon az éjszakán bevitette a kórházba. Fiore a neki rendelt orvosságokat már nem vette be. Szombaton reggel rettenetes kínok között meghalt.

Időközben Hédervári dr. már megtett a gyárban minden megtehető óvintézkedést. Minden szobát, helyiséget fertőtlenítettek, a munkásokat elkülönítették s további intézkedésig minden munkát beszüntettek a gyárban, melynek kapui elé rendőrszemet állítottak, nehogy onnan bárki is kimozdulhasson, vagy bármit is kivihessen.

tosabb sorsra, mely királyi gyermeket érhet ezen a földön.

Mondom: nem melegedett föl a lelkem. Ezek a nagy emlékek inkább megbénítják az embert. Csak ott lopódozt lelkembe valami csöndes szeretet, valami messziről felzokogó jajszó, ahol a legbájosabb szőke királyasszony elmúlt életének jeleivel találkoztam.

Elgondolkozva álltam és selyemruhájú lágy suhogását hallgattam az aranyhajú asszonynak, ott a táncteremben, ahol királynői voltát elfeledve, mint egy névtelen kis szőke porgár-asszony, a táncról lihegve állt meg a tündéri táncteremben és kipirult fejét merészen hátraszegve, hirtelen megállott tánc közben és azt kérdezte Dillon gróftól:

— Erzi-e, hogy dobog a szívem?

Kicsinyke kis Antoniette, neked nem lett volna szabad ezt kérdezni! Ilyet csak a tánciskolába járó polgárista leánykáknak lehet kérdezniük a diákoktól, de még azok sem sietnek arról olyan meggyőződést szerezni, miát Dillon gróf.

És amikor száz évek után ezért szemrehányást tett a lelkem a szerelmes nőnek, Versailles aranytermein átlengett a régen alvó asszony sóhaja:

— Nem láttad a szemeséd teremben a Lajos képét? Menj és nézd meg. A szeme vizsinű és bágyadt, az arca felpuffadt és színtelen, a lelke akarat nélkül való; lágy, puha, beteg, vontatott.

Panaszkodott az aranyhajú asszony. Oh, sok ilyen asszonyt ismerek! Szépen bevégezte volna az a karcu szőke asszony is életét, ha nem Mária Antoniette a neve. És ha nem XVI. Lajos az ura.

Erős kéz kell ezeknek a szőke asszonyoknak! Akkor nem törte volna az eszecsékjét apró flirtéken; idilleken. Akkor egyébbel is mulattathatta volna vendégségben nála levő bátyját, Józsefet, mint azzal, hogy:

— Tetszik neked a frizurám?

Józsefnek nem tetszett. Az édesanyjának se, a francia népnek se. Sok minden nem tetszett nekik. Nem ez az aranyhajú asszony okozta a francia forradalmat, de nem is annak tartotta őt a nép, akiért azt elfojtani igyekezett volna. Ez a gyermekes lelkű nevető kis asszony ujjá született a megpróbáltatásokban. Ha úgy kezdte volna az életet, azzal a lelki nagysággal, melylyel bevégezte s ahová fájdalomában felemelkedett, akkor egy véres lappal kevesebb volna a francia történelemben.

Azokban a pillanatokban, amikor az aranyhajú fej hóhér kéztől porba hullott: akkor érett meg lelkében Mária Antoniette arra, hogy szőke feje elbirjon egy koronát. Késő volt, szőke asszony, késő. De megbocsátunk neked mindent, mert nagy napokban nagy lélek voltál és egy világ tanulhat az emlékedtől hazaszeretetet és hitvesi hűséget.

(Ujabb megbetegedés.)

A legszigorubb óvintézkedések ellenére is már szombaton reggel újabb megbetegedés történt a Leiner-féle gyárban. Az elkülönített munkások egyike, Tose Gábor negyven esztendősnapszamos lett rosszul, teljesen a Flore megbetegedéséhez hasonló gyanus körülmények között. A gyár az újabb esetről azonnal értesítette az újpesti tisztiorvosi hivatalt. Tose Gábor állapota a járványkórházban javult. Egyre a legborzasztóbb kinok gyötrik, görcsei vannak, folytonosan hány és a szervezete annyira legyengült, hogy aligha éri meg a reggelt.

(A boncolás.)

A halott Flore Florea holttestét Hédervári dr. és Bartha Adolf dr. rendőrorvos még szombaton délután felboncolták az újpesti járványkórház udvarán. A boncolás adatai szerint a beteg minden valószínűség szerint csakugyan kolerában halt meg. Csak azt nem tudták megállapítani, hogy valóban ázsiai koleráról van-e szó, vagy annak egy enyhébb fajtájáról, az úgynevezett kolera nosztrásról. Ezt már csak a bakteriológiai vizsgálat fogja kideríteni és e célból az orvosok a halott beleit és az azokban talált anyagokat nyomban felküldték megvizsgálás végett az országos bakteriológiai intézethez, mely holnap délelőttre fogja befejezni a vizsgálatot.

Flore Florea holttestét nyomban a boncolás után mésszel telt koporsóba zárták és a gyártulajdonosok költségén még tegnap este eltemették.

(A harmadik beteg.)

Vasárnap reggelre, ugyancsak a Leiner-gyárban egy harmadik megbetegedés is történt. Egy Szabó Mihály nevű, ugyancsak oláh származású napszamos esett össze koleragyanus tünetek között. Ez a Szabó már nem abban a csoportban dolgozott, amelyben Flore és Tose, hanem a gyárnak egy egész másik részében. Őt is nyomban beszállították a járványkórházba, állapota beszállítása óta egyre rosszabbodott.

Az újpesti járványkórház a Vasut-utca mentén, szemben a B. U. R. vasut villamos-telepével, a temető fala és a vasuti töltés között épült. Egy vörös téglából való, egyemeletes, igazgatósági épületből és három földszintes hosszú pavilonból, fertőtlenítő helyiségből áll. Az egész épületrészt fapalánk övezi. A modernül berendezett, világos, tiszta kórházban kétszáz beteg részére van hely. Egyelőre csak ketten vannak benne. Tose és Szabó, akik még egymástól is elkülönítve, mindegyikük egy-egy hatalmas kórházi teremben fekszenek. A kórháznak, mely csak nemrég készült el, még orvosai sincsenek. A két beteget egyelőre Hédervári dr. és Lichtmann Henrik dr. tisztiorvosok kezelik.

Amióta a Leiner-gyár munkásai egymásután megbetegednek, olyan izgalom van az újpesti városban, amilyen esztendő óta nem volt. Ugró Gyula dr. polgármester, aki csak tegnapelőtt tért vissza szabadságáról, a tisztviselői karral és a város orvosaival állandóan készenlétben van. Ugró dr. polgármester ma személyesen is künn járt a gyárban, hogy az állapotokról meggyőződjék. A gyár pincéiben felhalmozott rengeteg állati hulladékot ma fertőtlenítették.

(Mit mond a polgármester?)

Ugró Gyula dr. polgármester, a következőket mondotta:

— Egyetlen pillanatig sem akarom tagadni, hogy a Leiner-gyárban előfordult tömeges, koleragyanus megbetegedésekről szóló hír

csakugyan igaz. Az a nézetem, hogy ebben az ügyben bűn volna a titkolódzás. Itt vagyunk egy csaknem milliós főváros határán, ahol titkolódzásokkal nem szabad emberezzek egészségét, életét veszélyeztetnünk. A megbetegedések, amint mondtam, koleragyanusak. Eanél többet eddig nem tudunk megállapítani és a boncoló orvosok sem tudnak ennél többet mondani. A boncolás megejtése után újból kijelentették az orvosok, hogy a tünetek kolerára valának, arra nézve azonban egyáltalában nem tudtak nyilatkozni, hogy ázsiai koleráról, vagy kolera-nosztrásról van-e szó. Ezt majd csak a bakteriológiai vizsgálat fogja eldönteni. Már ma is érdeklődtem a bakteriológiai intézetben, azonban nem kaphattam kielégítő választ. Ugy mondták, hogy eddig még nem tudták megállapítani a pozitívítást. Holnap, hétfőn délelőtt tizenegy órára ígérték a végleges választ. Természetesen addig is résen vagyunk. Amennyiben pozitív lenne az eredmény, természetesen nyomban megsemmisítjük a Leiner-gyár egész anyagkészletét és életbeléptetjük a legszigorubb óvintézkedéseket.

A fővárosi tisztiorvosi hivatala ma délután kiküldte Ujpestre György Miklós dr. tisztiorvost, a megtett óvintézkedések ellenőrzése céljából. Mihelyt a bakteriológiai vizsgálat pozitív eredményt fog felmutatni, a főváros a maga részéről is szigorú intézkedéseket fog életbeléptetni.

(Magyarevits főorvos nyilatkozata)

Az újpesti koleraesetről Magyarevits Mladen dr., a fővárosi tisztiorvosa a következőképpen nyilatkozott:

— Pozitív adatot nem tudok mondani. Csak holnap reggel fogom az állami bakteriológiai intézet vezetőjének, Preisz dr. egyetemi tanárnak, bakteriológiai vizsgálatának eredményét megkapni. Most terjesztette be a főkapitányság a gyanus jelenségek között elhalt Flore Florea oláh munkás boncjegyzőkönyvét, amely szerint a halált Cholera nostras idézte elő, ma délelőtt tartotta meg a bakteriológiai intézet a mikroszkopikus vizsgálatot, amelynek eredménye negatív. Ez nem jelent semmit, mert tavaly is több ízben negatív eredményt mutatott a mikroszkopikus vizsgálat, míg a bakteriológiai vizsgálat ázsiai kolerát állapított meg. Óvintézkedéseket én nem tehetek, mert Ujpest közegészségileg a vármegyéhez tartozik. Ugy tudom, hogy már jelentést tettek a belügyminiszternek. Saját magam megnyugtatására én is beszéltem Ujpest polgármesterével, aki kijelentette, hogy a legszelesebb körű óvintézkedéseket megtették. Jöslásokba nem akarok becsajtkozni és így nem tudok sem megnyugtató, sem pedig ijedelemre okot adó felvilágosítást adni. Mindenesetre óvakodjunk az utcákon, utazásoknál és étkezéskor kívül és mivel érintkezünk.

A belügyminiszterium az újpesti gyanus megbetegedések dolgában a következőket jelenti hivatalosan: A bakteriológiai vizsgálat eredménye Tose Gáborra vonatkozólag negatív. Flore Florea megbetegedésére nézve a vizsgálat még folyik. Az államrendőrség a gyanus megbetegedésekről értesülve, azonnal a legszigorubb intézkedéseket tette az elkülönítés és a járvány esetleges továbbterjedésének megállítására céljából. A belügyminiszter Ujpestre közegészségügyi felügyelőt küldött ki.

(Kolera Horvátországban)

Nagykanizsa. A Zalamegyével határos Fainic horvátországi községben hat esetben hivatalosan megállapították a kolerát. A Horvátországot Zalával összekötő Dráva-hidat szigorú őrizet alá vették és a fertőzött vidékről jövőket

nem engedik át. A hatóság meggyeszerre szigorú óvintézkedéseket tett.

(Gyanus megbetegedés Bécsben.)

Bécs. Tegnap délután a Duna Gőzmozgó Vállalat egyik uszájhajóján egy Retzler Josef nevű munkásasszony koleragyanus tünetek között összeesett. Nyomban bevitték a Ferenc József járványkórházba, két másik munkást, akik a hajón voltak, megfigyelés alá vették.

A zuhanó pilóta.

Repülő-hangulat Aradon.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, augusztus 28.

Csermák János nevével van két nap óta tele Aradváros. Nemcsak a nagybetűs reklámok hirdetik az oszlopokon, utcasarkokon a vasárnapi felszállást, hanem valóságos repülőhangulatot lehet észlelni a közönségnél. A korszón, kávéházban, társaságban több-kevesebb hozzáértéssel, de egyaránt óriási érdeklődéssel beszélnek Csermákról, a „Libelle”-ről, a repülőtérről, a zászlójelzésekről, amelyek majd vasárnap az idő kedvező voltáról beszélnek a közönségnek. Minden érdekes most, ami a repüléssel összefüggésben áll, de a legnagyobb kíváncsiság mégis a híres „sturzfug”, Csermák zuhanó leszállása iránt nyilvánul meg.

Maga Csermák erről a konkurrenciánélkül álló mutatványáról így nyilatkozott munkatársunk előtt:

— A zuhanó leszállás — ezt bizonyos büszkeséggel mondhatom — az én specialitásom. Nem szabad ezt a siklóleszállással összetéveszteni. A siklóleszállásnál a pilóta elállítja a motort és tisztán a kormány segítségével ereszkedik fokozatosan alá. A „sturzfug” egészen más. Amikor be akarom mutatni: a magasságban beszüntetem a motor működését, de nem változtatok a kormány állásán sem. Gépem erre úgy zuhan le, mint a meglőtt sasmadár. Akik már látták ezt tőlem, azt mondják, hogy lélekzetet-fejtő látvány. Én nem tudom. Annyira oda kell irányoznom figyelmemet a zuhanó gépre és a sebesen közeledő földre, hogy nem érek reá érzéseimet megfigyelni. Amikor már talán tizenöt méternyire van alattam a talaj és az összezuódás veszedelem, abban a pillanatban újból megindítom a motort és leereszkedem. Elszántság és lélekjelenlét kell hozzá és talán olyan engedelmesség, hűség, jó gép is, aminő a „Libelle.”

Olyan szeretettel beszélt a fiatal pilóta gépről, aminőt csak a hivatásáért élő-haló ember érez. A csinos és szinte meglepően kisméretű biplánnak, amely vasárnap a Gambrinus nagytermében volt kiállítva, sok nézője akadt. A rövid szárnyfelületek teszik lehetővé, hogy Csermák még egy specialitással bírjon: ő tudja ugyanis a legkisebb sugarú fordulókat végezni a ma szereplő pilóták közül.

A vasárnapi felszállás előkészületei már a legnagyobb apparátussal folytatódnak. A repülőter beosztását ma délelőtt állapította meg Sarlot Domokos főkapitány, aki a pilótával együtt járt künn a löversenyterren. Kimérték a repüléshez szükséges pályát, megjelölték azokat a helyeket, amelyeken belül tartózkodni majd csak a hivatalos közegeknek és funkcionáriusoknak lehet, végül pedig a nézőközönség elhelyezését és a repülőternek tökéletes elzárását állapították meg. A rend fenntartásáról Sarlot főkapitány a rendelkezésére álló rendőrlégénység valamennyi emberével gondoskodik.

A jegyek előzetes árusítását a Kepplich-cégnél és a vidéken is megkezdtek és máris számosan szerezték be jegyüket, hogy vasárnapra előrelátható nagy tolongást elkerüljék. Nemcsak Aradmegyéből, hanem a szomszédos vármegyékből is sokan készülnek az aradi repülőnapra.

(A testgyakorlók köre a repülésnél.)

Az Aradi Testgyakorlók Köre, amely a repülés rendezésében tevékeny részt vesz, a repülés sikere érdekében kedden, augusztus 29-én este 9 órakor a Millennium sörcsarnok különtermében értekezletet tart, amelyre ezután is kéri tagjainak minél nagyobb számban megjelenését.

Bankszolgából bankigazgató

— Félmillió sorsjegynyereség. —

Távirati tudósítás.

Nagyvárad, augusztus 28.

Kerek 500.000 koronát, osztatlan tömegpénzeket nyert egy szép cífrapapíros, egy kamatozatlan szolid sorsjegyecske. És ez a rengeteg summa egy tömegben szűl egy bankszolgára, a nagyváradi Osztrák-magyar bankfiók szolgáira, Schusztér Gáborra. Pár napos szabadságára éppen most utazott Schusztér Gábor Brassóba, még sejtelve sincs erről az aranyzúhatagról, amely 15 évi várakozás után hirtelen ömlött le a portájára.

A családja sürgőnyt akart küldeni neki, de meggondolta a dolgot. Fia, a Nagyváradi Takarékpénztár alkalmazottja jobbnak látta, ha csak expressz-levelel értesítik a szerencséről, hogy rávezethessék szépen, módján, nehogy váratlanul és készületlenül érje.

Schusztér Gábor brassói ember, onnan is nősült, száz leányt vett el, aki még most is alig-alig beszél egy kicsit magyarul, gyermekei azonban magyar anyanyelvűek. Hosszu ideje áll már az Osztrák-magyar bank szolgálatában, volt Bécsben is, Budapesten is jó hosszú ideig. Most tizenöt éve leküldték Nagyváradra, az egyik legnagyobb fiók alkalmazásába. Azóta ott vannak.

Mikor megérkeztek, véletlenül akadt egy üres szobában Schusztér Gábor kezébe egy reklámcédula, amelyen egy budapesti bank részletfizetésre hirdette a régi Magyar Jelzálog sorsjegyet. Schusztér Gábor engedett a véletlen felszólításnak. Vett egy sorsjegyet, azaz hogy beküldte az árát.

„799 sorozat 80. szám A betű.” Ez a jelzés volt a postafordultával érkezett sokszínű sorsjegy-papíroson. Néhány évig igen türelmetlenül nézegették a sorsjegymutatót, amely sehogysem akarta ezt a hosszú jelzést hozni a nyerő számok között. Azután belenyugodtak, hogy ez a színes papír valami ígéret, amelyik tán sohase válik be.

Schusztér Gábor nagyon könnyen nyugodott ebbe bele. Sohasem szenvedett szükségét, pénzigényeihez mérten mindig volt elegendő. Még gyakori utazásokra is jutott hazafelé, Brassóba, a kényelmes életén felül.

A Jelzálog Hitelbank tegnapi huzásán előkerült a Schusztér Gábor sorsjegye, a huzás főnyereményével, félmillió koronával. Az eladó bankház egy hang értesítést sem küldött, hagyta, míg a „Merkur” megjelenik. Hat nappal ezelőtt szabadságra utazott Schusztér Gábor Brassóba. Otthon még nevetve figyelmeztette a feleségét, vigyázzon, ki ne huzzák pár ezer koronával a sorsjegyet! Kedden fog hazajönni, akkorra lejár a szabadsága. A Schusztér család egy barátja, aki ismerte a sorsjegy számát, ma olvasta a huzás eredményét és meglepődött a furcsa hasonlatosságon. Azonnal elment Schusztérékhez, előkérte a sorsjegyet és verejtékezőve állapította meg:

— Itt a főnyeremény. Félmillió!

Bizonyos, hogy még ember nem fogadta olyan számítógépes egykedvűséggel a váratlan százezreket, mint ő.

Mikor egy újságíró meglátogatta, Schusztérné kék pongyolában ült az asztalnál, egy kis leány, Margit, szőlőt evett.

— El ne taposd a szőnyegen! Szedd föl!

Bizony ezen a napon el lehetett volna vagy két-három szemet taposni azon a szőnyegen.

— Nagy szerencse ez kérem, de hát...

— Mit fognak csinálni a pénzzel?

— Hazamegyünk Brassóba. Itt hagyjuk Nagyváradot örökre. Aztán vagy ottani bankrészevényeket veszünk össze, vagy új bankot csinálunk. Majd az uram fog határozni, ha most kedden hazajön a szabadságáról. Küldtünk ugyan levelet neki, de nem hiszem, hogy emiatt hazajöjjön.

A polgári iudással berendezett, csinos szobában épügy megtörtént a kávézás, meg a vacsora, mint tegnap, ép olyan étvágygyal, ha nem jobban. Schusztérné kicsit mosolyogva kontaktálta:

— Bizony, gazdagok lettünk. Ennyi az egész.

Pedig ne csak annyi. Mert ha közkatona tábornokká lesz, valahogy még megjárja a Napoleon-kor óta, de bankszolgából — bankdirektor és még hozzá szolidul törvényes uton, ez tényleg a legmodernebb Ezeregyéjszaka meséi közé való.

Szakadás készül az ellenzéki pártok közt.

— Leintett küldöttségek. —

Távirati tudósítás

Budapest, augusztus 28.

A miniszterelnök Budapesten.

Budapestről jelentik: Héderváry Károly gróf miniszterelnök ma délelőtt tíz órakor hédervári birtokáról visszaérkezett Budapestre s mindjárt a képviselőházba hajtatott.

A miniszterelnök szeptemberi audienciája.

Budapestről jelentik: Egy fővárosi lap azt a hirt közölte, hogy Héderváry Károly gróf miniszterelnök szeptember 10-én kihallgatáson jelenik meg a felség előtt. A képviselőház mai ülésén a miniszterelnököt rögtön megérkezésükor egy hírlapíró megkérdezte, mi igaz ebből a hírből.

A miniszterelnök a következőket jelentette ki:

— Lehetséges, hogy audiencián megjelene, de erre semmi kénszerítő ok nincs. Az audienciának a napja semmiesetre nincs még megállapítva.

A hírlapírónak arra a kérdésére, hogy igaz-e a lapoknak a képviselőház fölözlatásáról szóló híre, a miniszterelnök azt válaszolta, hogy egyelőre minden a régiben marad.

Berzeviczy nem fogad küldöttségeket.

Budapestről jelentik: Zlinszky István, az alsódbasi kerület képviselője közölte Berzeviczy Alberttel, hogy egy nagyobb számú küldöttség óhajtja őt felkeresni és a véderőjavaslatok elleni feliratot közvetlenül kívánják az elnökhöz juttatni és a véderőjavaslatok elleni tiltakozásukat a képviselőház elnöke előtt élőszóval is ki akarják fejezni. Berzeviczy Albert képviselőházi elnök kijelentette Zlinszky Istvánnak, hogy ilyen körülmények között a tiltakozó küldöttséget nem fogadja, mert ha az elnök a küldöttségeket elfogadná, akkor a pártpolitikában való részvételtől abszolúte nem tudna tartózkodni.

A küldöttség vezetője — mondta Berzeviczy Albert — kétségkívül beszédet mond, erre az elnök válaszol és így kikerülhetetlen, hogy az elnök pártpolitikai nyilatkozatot ne tegyen.

Zlinszky István kerületéből ennek dacára feljön a küldöttség és felkeresi Berzeviczy Albertet.

Kossuth Ferenc a technikázás ellen.

Budapestről jelentik: A vitarendező bizottság a múlt hét végén abban állapodott meg, hogy ezen a héten csak névszerinti szavazások legyenek, csupán szerdán beszélhessen Lovász Márton, hogy megindokolja a sajtótermékek szabad terjesztéséről beadott törvényjavaslatát. Ugy látszik azonban, hogy Kossuth Ferenc befolyása kezd érvényesülni a vitarendező bizottságban, mert a bizottság ujab-

ban azt határozta, hogy a névszerinti szavazások legnagyobb részét visszavonja és ezen a héten a véderőjavaslatokhoz is hozzá fognak szólni.

A Kossuth-párt végrehajtó-bizottsága a párt tagjaihoz a múlt héten levelet intézett, melyben felhívta őket, hogy legyenek elkészülve arra, hogy esetleg már e héten beszédet kell tartaniok. Ugy mondják, hogy Kossuth Ferenc több ízben kijelentette a vitarendező-bizottság tagjai előtt, hogy a folytonos névszerinti szavazások taktikáját nem helyesli, hanem azt kívánja, hogy a közvélemény időnként felvilágosítottak a véderőjavaslatok káros voltáról és e végből lehetőleg minden nap állítsa az ellenzék egy-egy szónokot a véderőjavaslatok ellen.

A folyosókon Kossuth Ferenc tegnapi két vezércikkéről folyt a vita, amelyeket a Budapestbe és az Egyetértésbe írt. A cikkeket úgy a munkapártiak, mint a függetlenségek úgy értelmezik, hogy Kossuth le akarja azok által inteni az obstrukciót.

A függetlenségi oldalon hangsúlyozzák, hogy amitől féltek, bekövetkezett. Kossuth hazajövele árt, az ő akciójuknak. Az egyik vezér a következőket jelentette ki:

— Csak azt az egy kérdést szeretném Kossuth Ferenchez intézni, mondja meg igaz lelkére és jóhiszeműleg; hiszi e, hogy megakadályozhatja a véderőjavaslatok törvényválasát obstrukció nélkül. Ezen feleljen, amikor azt hirdeti, hogy az ellenzéknek bele kell menni a véderőjavaslatok érdemleges tárgyalásába.

Nagy érdeklődéssel várják a Kossuth-párt esütörtöki értekezletét, amelyen ez a kérdés dűlőre fog jutni. Itt fog kitűnni, hogy a választójog melletti, vagy a választójog ellenes rész van e többségben a pártban. A választójog hívei ugyanis elhatározták, hogy a esütörtöki értekezleten felvetik ezt a kérdést még ha a Kossuth-párt válságára vezetne is ez.

Temesvár az obstrukció ellen.

Temesvárról jelentik: A város törvényhatósági bizottsága ma tartott rendes havi közgyűlésén tárgyalta Baader Henrik és társai által benyújtott és az obstrukciót elitélő javaslatot, melyet nyolevannyolc szóval tizenegy ellen elfogadtak.

VÁROS ÉS MEGYE.

Az adókvető bizottság a következő adókat állapította meg ma: Szalkai Stefánia fehérnemű varroda 47 kor, Freimann Lipót fehérnemű készítő 164 kor., Török György 20 kor., Ufferbach Jenő 28 kor. festőművész, Mannheim Zsigmond 47 kor., Sztójkovic és Bakési 51 kor., Balassa Ernőné 50 kor., Rutkay Fülöpné 50 kor., Uray Zoltán 57 kor. 50 fillér, Ravasz Imre 66 kor., Weisz Hugó 111 kor., Kossák Sándor fényképészek 201 kor., Németh Jozsefné 75 kor., Braun N. A. 117 kor., Glück József 125 kor., Meer Lipót és Pál 214 kor., Steinitzer József festékereskedő 220 kor., Müller Janos fésűmester 18 kor., id. Riedl Ödön fésűmester 80 kor., Nádler Lajos fogtisztító gyár 73 kor.

Az adókvető bizottság e hó 30-án szegényházi élelmező, hideg- és gőzfűdőtulajdonos, fűdőtulajdonos, fűszerkereskedők, fűzőkészítő, gabella bérlet, varrógép kereskedő, gépgyáros, írógépkereskedő és javító, gesztenyesütő, gombkötő III. oszt. kereseti adóját fogja megállapítani.

Jóváhagyott költségelirányzat. A városi közevetalap 1911. évi költségelirányzatát a belügyminiszter jóváhagyta és erről ma értesítette a város vezetőségét.

Vadászat — hivatalból. Vasárnapi ilyen című híreinkre vonatkozólag mosoni Jánossy Ottó, özv. Hallak Gusztávné birtokainak vezetője annak közlésére kért fel, hogy Hollakyné Ácsfalvi és csucsmezői birtokán farkas nincs, vaddisznók is csak a szomszédos főhercegi és váradi püspöki erdőkből váltanak át. A hivatalos hajtóvadászatot ez utóbbiak ellen kéri a peleskefalvaiak.

Kirabolt kereskedő.

— Kloroformos vasuti rablók. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 28.

Veszedelemes kalandja volt Arad és Budapest között e hó 16-áról 17-ére virradó éjszákán Hugyecz István érsekújvári kereskedőnek. A kereskedő nagyobb pénzösszeggel a fővárosból Brassó felé utazott. Utközben kloroformos vasuti rablók karmai közé került, akik ki is fosztották. A rablók egyikét — egy európai stílusú vasuti tolvajt — sikerült letartóztatni.

Az amerikai izü rablói történetéről tudósítunk a következő:

Hugyecz István érsekújvári kereskedő e hó 16-án este felült az Arad felé induló gyorsvonatra, hogy Brassóba utazzék. Üzleti ügyek lebonyolítása végett kelt utra, azért tizenkétezer kétszáz koronát vitt magával. Abba a kupéba, amelybe beszállt, még négy idegen férfi és beült. Hugyecz nem sokat törődött velük, jóformán szemügyre se vette utitársait, egy sarokban kényelembe helyezkedett és elaludt.

Nagykátá táján haladt már a vonat, mikor a kereskedő felébredt. Amikor a szeméit kinyitotta, megrémülve látta, hogy utitársai közül az egyik zsebében kotorász. Rögtön fel akart ugrani, de a következő pillanatban a másik három utitárs rárohant, befogta a száját és az orra alá kloroformospongyát tartottak. Hugyecz a kloroformtól egészen elalélt úgy, hogy tehetetlen volt támadóival szemben, akik minden pénzt arany óráját és láncát elrabolták.

Közben a vonat beért a nagykátai állomásra, ahol a rablók közül hárman eltávoztak. A negyedik pedig, aki őrnök maradt a kupéban, mihelyt a vonat újra megindult, kisorsant a szakaszból. Hugyecz mindezt látta, mert bár nagyon elkábult a kloroformtól, amivel a rablók bizonyára már előbb is narkotizálták, öntudatát nem vesztette el.

Mikor a negyedik rabló is eltávozott, Hugyecz minden erejét összeszedve felemelkedett és betörte az ablakot, hogy friss levegőt kapjon. Azután ki akart menni a szakaszból, de erre már képtelen volt, mert lerogyott és öntudatlanságba merült.

Már a piskii állomáson állt a vonat, mikor újra felébredt. Azonnal leszállott, hogy a pályaudvari ügyeletes csendőrnek jelentést tegyen a dologról. Amint a csendőrhöz ért, látta, hogy az egy férfival beszélget, akiben a kereskedő támadói egyikét ismerte fel. Rögtön lármát csapott és előadta a csendőrnek, hogy az ismeretlen férfi a vonaton negyedmagával kirabolta. A csendőr igazolásra szólította fel az idegent, akiről hamarosan kiderült, hogy részres volt a rablásban. Az illető, mint a nyomozás megállapította Scheiber Dezső többször büntetett európai stílusú notórius vasuti rabló és szélhámos, aki Kertész Andor, Friedrich Albert, Czárán Dezső és Korn Dezső nevek alatt egész sereg büntényt követett el. Több büntetéséért már leülte büntetését, néhány miatt azonban most is körözték, így többek között az aradi ügyészség végzése alapján is.

Scheiber állhatatosan tagad, de ennek ellenére is letartóztatták és megindították a nyomozást társainak kézrekerítésére is.

Ujabb orvosstrájk Aradon.

— Szeptember elsején beszüntetik a munkát. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 28.

Megirtuk annak idején, hogy az aradi munkásbiztosító pénztári orvosok július 18-án elhatározták, hogy szeptember elsején *mul nem végeznek pénztári orvosi teendőket*, ha a békesgyulai pénztár orvosainak az ügye eddig nem rendeződik. Szeptember elseje már veszedelmesen közeledik, de a gyulai pénztár területén még mindig ott van az a tíz orvos, akik miatt az egész mozgalom tart. Tudvalevő, hogy a gyulai munkásbiztosító pénztár nem tudott meg egyezni orvosával és negyven régi pénztári orvos helyett pályázat útján tíz új orvost szerződtetett. Ebből még nagyobb baj lett, mert a tíz orvos nem is bírta ellátni a teendőket, míg a régebbi orvosok, valamint az Országos Orvos Szövetség a státuskvó helyreállítására azt a feltételt szabták, hogy ezt a tíz orvost távolítsa el a pénztár. A hónapok óta húzódozó kínos ügybe az ország legtöbb vidéki fiókorvosszövetsége is beleszólt és egymásután vállaltak szolidaritást gyulai kollégáikkal. Így tettek az aradi pénztári orvosok is, amidőn hat hét előtt kimondották, hogy szeptember elsején *mul csak mint magánorvosok tesznek szolgálatot a pénztári tagoknak is.*

Eredménytelen tárgyalások.

Az Országos Munkásbiztosító Pénztár megkísérelte, hogy a határozat ügyében tárgyaljon az aradi orvosokkal. Az aradi pénztári orvosok nyolc tagu tárgyaló bizottságával Grossmann Miksa országos pénztári titkár kísérelt meg egyezsége jutni. A múlt hét három utolsó napján pedig Sarkadi Ignác, az Országos Pénztár igazgatója tárgyalt Aradon Borsos Béla dr.-ral és Werner Miksa dr.-ral a béke felől.

A tárgyaláson mindkét részről kölcsönösen kifejtették álláspontjukat. Werner Miksa dr., mint az említett tárgyaló bizottság elnöke kijelentette, hogy amíg a gyulai munkásbiztosító pénztár tíz új orvosa nincs elbocsátva, addig az aradi pénztári orvosok *fontartják határozatukat és szeptember elsején megszüntetik a szerződéses viszonyt a pénztárral.*

Sarkadi Ignác az országos pénztár igazgatója azt fejtegette, hogy tíz orvost nem tud máról holnapra elhelyezni a pénztár, annál is kevésbé, mert az Országos orvosszövetség akadályokat gördít az elhelyezés elé. Az orvosszövetség ugyanis nem adott még nyilatkozatot arról, hogy a tíz orvosnak valamely pénztár területén történő elhelyezése esetén az ottani fiókszövetség nem kezd sztrájkmozgalmat, ami újabb bonyodalmakra adna alkalmat.

Werner Miksa tiltakozott az olyan feltételek ellen, mintha az orvosszövetség akadályokat gördítene a tíz orvos elhelyezése elé. A szövetség csak azt a minimális kikötést tette, hogy a tíz orvos *kérjen bocsánatot, inkollégiális magatartásáért és jövőre vessen alá magát mindenben az orvosszövetség határozatának.*

Sarkadi Ignác válaszában azután arra hivatkozott, hogy az Országos Pénztár nem követelhet ilyen nyilatkozatokat sem a független orvosi kartól, sem az orvosoktól egyenként.

Borsos Béla dr. és Werner Miksa dr. tudomásul vették a pénztár nyilatkozatát és ismételték kijelentették, hogy a szeptember elsején bekövetkező állapotról az aradi munkásbiztosító pénztár nem tehet.

Ha beszüntetik a munkát.

Szeptember elsején tehát megkezdődik Aradon is a pénztári orvosok sztrájkja. A munkabeszüntetés következtében az orvosok magatartása ilyen lesz:

Szeptember 1-jétől mindaddig, míg a tárgyaló bizottság másként nem intézkedik, csak mint magánorvosok tesznek a pénztári betegeknek szolgálatot. Vagyis minden beteget gyógykezelnék ugyan, aki először jelentkezik náluk. Azonban másodsor csak az esetben állnak a pénztári tag szolgálatára, ha a pénztártól (vidéken a bizalmiférfiutól) irást, amely felhatalmazza az orvost, hogy X. Y. pénztári tag a pénztár terhére kezelhető. Ezt azért teszik, hogy a pénztár esetleg ne akarjon kibujni kötelezettsége alól. Receptet semmi szín alatt nem adnak pénztári blankettára. A privat vényeken pedig nem tüntetnek ki se tagszámot, sem hogy hol dolgozik, semmi egyebet, mint a beteg nevét. Írásbeli értesítést a pénztárnak nem adnak és nem értesítik a betegség tartamáról sem, vagyis pénztári utalványt a heti segélyről ki nem állítanak.

Werner Miksa dr., akit az aradi pénztári orvosok akciójuk élére állítottak, az Aradi Közlöny munkatársa előtt így nyilatkozott az orvos sztrájkról:

— A legutóbbi tárgyalások az Országos Pénztárral nem vezettek eredményre és így mi *fontartjuk határozatunkat, ami különben becsületbeli és kollegiális kötelességünk is.* Az ütközőpont a gyulai tíz orvos elhelyezése. Nézetem szerint az Országos Pénztár könnyen megoldhatná ezt a kérdést, mert tulajdonképpen csak öt orvos elhelyezéséről van szó, akiket arra a néhány hétre, amíg ügyük véglegesen rendeződik, a békeség érdekében szabadságholhatna a pénztár. A mi határozatunk egyáltalán nem terrorisztikus jellegű, amit legjobban mutat az, hogy július 18-án hoztuk meg azzal, hogy hat héttel utóbb, szeptember elsején válunk meg a pénztártól. Azt hittük, hogy ez elég idő a pénztárnak a rendteremtésre. A történelemből azonban az tűnik ki, hogy a pénztár csak papirosos teremt rendet. Rabuliztika azt állítani, hogy a gyulai 10 orvos elhelyezése elé az orvos szövetség gördít akadályokat. Felfogásunk szerint az a legkevésbé, amit az orvosi etika ellen egy ízben már vétő orvosoktól elvárhatunk, hogy írásban bocsánatot kérnek inkollégiális viselkedésükért. Preszsiót kell gyakorolnunk a pénztárra, ha jogos kívánságunkat el akarjuk érni. Kívánságunk pedig nem más, csak annyi: legyen végre valóban rend a gyulai pénztár területén. Miután ezt eddig el nem értük, szeptember elsején megkezdjük a munkabeszüntetést. Akciónkban az Orvosszövetség támogat. Körlevélben tudomására hoztuk az aradi pénztár orvosainak, hogy szeptemberi fizetésüket már ne is vegyék fel és elsejétől kezdve a pénztári tagot is csak úgy kezeljék, mint a privat beteget.

— Hinni akarom azonban, hogy talán még sem kerül kenyértörésre a dolog. Legközelebb rendes havi ülése lesz az Országos Pénztárnak és lehetséges, hogy ezen végre kielégítő módon elintézik a gyulai „tízek” ügyét.

AZ ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	357
Szerkesztőség (csak éjjel használható)	
mellékállomás	151
Kiadóhivatal és hirdetés osztály	151
Nyomda	151

SPORT.

Rascal veresége.

Az Erzsébet királyné-díj.

Távirati tudósítás. Budapest, augusztus 28.

A magyar zoké-klub egyik legszerencsésebb alkotása, az Erzsébet királyné-díj, tegnap került döntésre s igen nagy közönséget vonzott ki a fővárosi versenytérre.

Öt lovat nyergeltek föl a nagy királynéről elnevezett díjért. Mint komoly jelölteket Rascal-t és Saucy Girl-t, mint statisztákat a bir szerint beteg Évát, Dealer-t és Trafalgar-t. Fogadásokat egyedül Rascal-ra kötöttek, amelynek eddigi dicsőséges pályafutása biztató reménységet adott azoknak is, akik Miles helyett szívesebben látták volna Janek-et Rascal nyergében. A zoké-klub azonban, mint mindig, ezuttal is könyörtelen volt és Rascal a szerencsétlen kezű Miles alatt már az indításnál néhány hosszat vesztett, miközben a kis társaság Saucy Girl vezetésével indult utnak. A viztoronynál Rascal már a vezető mögött volt és a rövid oldalon Miles teljes erővel igyekezett, hogy lovát a frontba hozza, de sikertelenül. Saucy Girl az egyenesbe is elsőnek fordult be és csaknem föltartva négy hosszal elsőnek érte el a célt Rascal előtt. Éva három hosszal harmadik, Trafalgar negyedik, Dealer a derby-nyerő, utolsó.

A Batthyány-szin egy-egy klasszikus győzelme mindig szimpatikus eseménye volt a budapesti turfnek. Tegnap a tüntető ováció helyett a sok ezer főnyi tömeg szinte egyhangúlag Eljen Janek! — kiáltásban tört ki. A Rascal-ban csalódott sok ezer ember tüntetett eképen. Ez az elkeseredett kitérés kísérte a győztest a mázsálig, ez fogadta a páholyból lejövő igazgatóságot és éles füttyök tarkították azt az éktelen zsvajt, amely percekig tombolt a mázsálok előtt. Az az érzésünk, hogy a tüntetőknek nem volt teljesen igazuk. Rascal oly szánalmas kondícióban volt, hogy hat Janekkel sem nyerte volna meg a versenyt és mégis vakon bíztak győzelmében. De az a meggyőződésünk, hogy a zoké-klubnak sem volt igaza. Erre az egy versenyre megadhatta volna a lovaglő-engedelmet Janeknek, már csak a közönség megnyugtatóására is, amely nem egészen ok nélkül hadüzenetet lát a zoké-klub minden ténykedésében, intézkedésében.

Az Aradi Torna-Egyet győzelme. ATE — TMTE. 4:0. Vasárnap délután játszott első ízben az Aradi Torna-Egyet nemrég alakult football-csapata. Az első küzdelem Temesváron folyt le a Temesvári Munkás Testező-Egyet football-csapatával. Az első nyilvános szereplés győzelmet hozott az aradi csapatnak, amely heves küzdelem után 4:0 arányban megverte a temesvári csapatot. A mérkőzés délután 5 órakor kezdődött a TAO pályáján. A játék megkezdése után az ATE, azonnal offenzívába megy, de a TMTE nagy önfelelőzással ment. A játék változatosan hol az egyik, hol a másik tételén folyik, de az első félidőben eredményt egyik csapat sem tud elérni. A második félidőben heves tempóban folytatódik a játék. A 10 percben Rónay lövi az első goalt. Négy perc múlva a TMTE kornerezes jut, amelynek kivédése közben az ATE balhátvéde kézzel üti le a labdát. Ezért a bíró II est ítél meg, de ezt a TMTE elhibázza. A játékban ezután az aradiak fölénye egyre jobban kiemelkedik és a játék megszakítás nélkül a temesváriak kapuja előtt folyik. A 16-ik percben Nyiri 2 goalt lő, majd négy perccel utóbb ismét berepíti a labdát az ellenfél kapujába. Heves támadások követték ezután egy mást Nyiri is a játék 25 percben a mérkőzés lezárta goalját juttatja be a kapuba. Az eredmény 4:0 az ATE javára. Bíró: Hermann Viktor (TAC).

Aradi atléták Mezőturon. Az Aradi Atlétikai Club első őszi labdarugó mérkőzését vasárnap Mezőturon tartotta, ahol a most alakult Sport-Egyet fiatal csapatával szemben az atlétáknak old boys legénysége szerepelt négy elsőcsapatbeli játékoskal kiegészítve. A rutinosabb aradiak 6:1 arányban győzték le a mezőturi csapatát. A mérkőzést ezer főnyi közönség nézte végig. A Mezőturi Sport-Egyet fényes fogadtatásban részesítette az AAC. játékosait, este pedig a Kaszinóban bankettet és atlétabált rendezett a tiszteletükre.

VÁLIK

a ciankális főhadnagy felesége.

Hofrichterné válókeresete.

Távirati tudósítás.

Bécs, augusztus 28.

Hofrichter főhadnagynak szenzációs ügye a közel jövőben ismét foglalkoztatni fogja a bíróságot. Hofrichter Adolf felesége válópórt indít férje ellen.

Bizonyos, hogy ez a válás a törvény értelmében nem ütközne akadályokba, mégis az érdekelték Hofrichter beleegyezését akarják elnyerni, hogy így a nyilvános tárgyalást s ezzel a kínos ügy újabb bolygatását elkerüljék.

Hofrichter Anna asszony rögtön férje elítélése után be akarta nyújtani a válókeresetet. Férjének bűne sok kellemetlenséget okozott neki. A tárgyalás után még hosszú ideig nem mert emberek közé menni, mert ahányszor végig ment az utcán, nagy embertömeg verődött körülötte össze s a kíváncsiak minden lépését nyomon követték. A tapintatlan tömeg ujjal mutatott rá. Végül Hofrichterné elhatározta, hogy még az utcára sem megy le, férjének nevét letette s ismét leánykori nevét használta. De még ez sem használt sokat. Midőn kevéssel ezután Németországot utazta keresztül, tapasztalta, hogy az emberek még itt is teljes részletességgel ismerik férje bűnperét. Itt sem jelenhetett meg nyilvános helyen anélkül, hogy rá nézve kínos feltűnést ne keltett volna. Ez bírta őt rá arra, hogy férjétől elváljon, habár eleinte gyermekeire való tekintettel nem akarta az őt férjéhez fűző törvényes kötelekeket szétteperni. A sok gyötrelmem azonban megtörte akaraterejét s ma megbízást adott egy bécsi ügyvédnek, hogy a váláshoz szükséges lépéseket tegye meg.

Ugy Hofrichter asszony, mint ügyvédje azon az állásponton vannak, hogy előbb meg kell kísérelni Hofrichter önkéntes beleegyezésének elnyerését, ily módon akarják elkerülni, a mint már említettük — azt, hogy a polgári bíróság ismét foglalkozzék a bűnügygel.

Hofrichterné egyetlen gyermekét, ki akkor született, midőn atyja már vizsgálati fogságban ült, minden bizonnyal anyjának itéli meg a bíróság annál is inkább, mert atyja nem gondoskodhatik neveléséről.

Hofrichter, a möllersdorfi fogház lakója, már értesült nejének szándékáról s levelel kért, hogy mondjon le tervéről. A gyilkos főhadnagy ugyanis még mindig reméli, hogy a polgári társadalom egykor visszafogadja s ezért leveleiben nem győzi hangsúlyozni, hogy őt ártatlanul ítéltek el. Arról is ír, hogy érzi már annak a pillanatnak közeledtét, amelyben az ártatlansága kiderül.

Kétezer hold föld hatezer korona.

A Beleznay grófok jogutódja.

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, augusztus 28.

A pestvidéki törvényszék előtt most fantasztikus monstre-pör indult meg, amelyet Miklovits József ügyvéd folytat a pestmegyei Perreg és Lacháza községek lakossága ellen. Nagy földekről van szó, több ezer hold zsiros szántóföldről, amely régen a gróf Beleznay családé volt. A Beleznayak sirboltján azonban már megfordították a címet, a hajdan nagy szerepet játszó mágnás-család kihalt.

Most egyszerre aztán jelentkezett a jogutód, aki a bírósági irásokon így mutatkozik be: Miklovits József ügyvéd, mint néhai Beleznay Ferenc gróf fia, néhai Beleznay Árpád gróf bírónilag igazolt jogutódja.

Tudni kell, hogy az utolsó Beleznay, Árpád gróf, teljesen lerongyolódott, végkép tönkrement, könyöradományokból tengette szomorú életét. Beleznay Árpádot utolsó éveiben, amikor kétségbeejtő nyomorában súlyos betegséggel is ellátta a végzet, — Miklovits József ügyvéd támogatta. 1903. április 9 én aztán kevéssel ezelőtt, hogy Árpád gróf megtért őseihez, Miklovits adás vételi szerződést kötött a legutolsó Beleznayval, amelynek értelmében hozzájutott a család irattárához és az azokból származó összes jogokhoz. Így lett a fiskális a gróf Beleznay-család törvényes jogutódja.

Ezen az alapon követeli most vissza Miklovits József a régi pusztalacházi uradalmat, amelyen valóban Beleznayak voltak az urak kétázáz esztendeig. Az uradalmat Árpád gróf apja, Beleznay Ferenc, adta el. Kétezer hold földet — hatezer pengő forintért. Azóta parcellázták, feldarabolták a földeket, a régi vevők elhaltak és most a peregi és lacházai közbirtokosság a birtok. Már nyolczáz keresetet kézbesítettek ki és egy egész vidék, több, mint ezer család rémülten várja, mi lesz vele, hogyan akarják kiforgatni a vagyonából. A peregiak Zboray Miklós dr. képviselőt bízták meg ügyük védelmével, Zboray vállalta a pört és most már a pestvidéki törvényszéké az utolsó szó.

Miklovits József a nagy perről egy újságíró előtt így nyilatkozott:

A hagyatéki bíróság határozata értelmében én vagyok a gróf Beleznay-család jogutódja. Amikor a végzés jogerőre emelkedett, hajlandó voltam ezt az ügyet elintézni. A Beleznay-birtokot Beleznay Ferenc gróf adta el. Az iratokban 2001 holdról van szó. A gróf gondnokság alatt volt, amikor a birtokát eladta és a gondnoka tanuként írta alá a szerződést. A bíróság a zárlat elrendelését elmulasztotta fogamatossítani. S hatezer forintért adták el a háromszázezer koronát érő birtokot. A pestvidéki törvényszék előtt indítottam meg a pört. Az első keresetemben kértam, hogy a birtokot sok a földeknek minimális értékét térítsék meg. Második keresetem már érdekesebb. A zimonyi vasút részére kisajátították ezeket a földeket. Akik a vasút pénzét fölvevők, térítsék vissza nekem kamatostól. A birtokhoz jussom van. Most kézbesítik ki a kereseteket, remélem, hogy a bíróság az én igazamat fogadja el. Nem érdektelen, hogy Miklovits József ügyvéd szegényjogon perel. Bélyegmentesen szegény parasztnak a pör során természetesen nem adják meg ezt a kedvezményt. Így bárhogy is dül el ez a pör, a költségekre majd szépen, lassan rámegy a szegény peregi és lacháza népvagyonra.

Halálos táncmulatság.

Gyilkolt a csendőrgolyó — Távirati tudósítás. Szeged, augusztus 28.

Báloztak vasárnap az algyői leányok, legények. S hogy meglegyen a vigadásnak a maga igaz tanyai formája, beavították végül a halált is. A bála vigyázó csendőr kakastollán, fegyverén akadt meg a bortól düledt szeműk, s rátámadtak a csendőrré, aki kénytelen volt löni és a lövés öt embert halálosan talált.

Kora délután kezdtek a cécót Salamon István vendéglőjében. Félöt óra körül már százötvenen ittak, táncoltak a vendéglő kertjében s a táno meg az ital épen elég magasra hevítették a legények verekedő kedvét abhoz, hogy kitorjón. Egypáran elkezdtek csufolódoi Kiss Dezső csendőrrrel, aki a bála volt kiküldve, hogy vigyázzon a rendre. Csufolódásból azután szóváltás lett s a legények is, öregebbek is egyszerre kiadták a harci parolát:

— Üssük a csendőrt! Neki a bitangnak! Csendőrvért iszunk ma!

És hogy minél előbb piros csendőrvért lássanak, lécekkel, kövekkel nekítámadtak Kiss Dezsőnek. A csendőr védekezett s mikor látta, hogy semmi sem használ, rájuk kiáltott:

— Hátrább, mert lövök!

Hiába. A támadók nem engedtek. Erre Kiss lekapta fegyverét, rájuk fogta és lött. Öt ember bukott a földre, mind az ötöt halálosan találta a csendőrpuska golyója.

Virág István azonnal meghalt, négy társa most vívódik a halállal a szegedi kórházban. Kiss Dezső jelentést tett főlebbvalóinak az esetről. Szűcs Mihály csendőrezredes ma a hadbírószág megbízásából kiszállt Algyőre. Vizsgálatainak eredményeül azt jelentette, hogy Kiss Dezső jogosan használta fegyverét. Az öt algyői legény maga provokálta a vesztét.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* Lánzy Ilka leánya a színpadon. Budapestről jelentik: A Nemzeti Színház, nemrég elhunyt kedves művésznőjének, Lánzy Ilkának a leánya, Lánzy Margit legközelebb szintén színpadra lép. Akik ismerik, azt mondják, hogy a szépséges, okos és tehetséges leányka az édes anyja ragyogó művészetéből igen sokat örökölt, úgy hogy pályáján fényes diadalokban lehet része. Első fellépte a Nemzeti Színház legközelebbi újdonságában, Brioux Suzette-jében lesz szeptember nyolcadikán. Lánzy Margit a darab címszerepét, Suzettet, egy tizenhárom esztendőös bájos leánykát, fogja játszani.

* Váradi Elza és Hetényi Albert bucsuestélyüket szerdán este tartják meg. A Heltai-kabaré társulatának talán nem is volt olyan tagja, aki közvetlen játékaival s igazi művészi tehetségével jobban hozzá tudott volna férni a közönség szívéhez, mint Váradi Elza. Az ő oportóitjának számait ma már Aradon mindenki dudolja s a kabaréban pedig vele éneklő a közönség. Népszerűségében osztozik Hetényi Heidelberg Albert zeneszerző, aki a kupléknak szerzője s ezenkívül igazi nagy zenei intelligenciával kíséri minden este az énekszámokat. Kedden este Weisz Papi, a közkedvelt német kabaréénekesnő eredeti kupléival fogja mulattatni a közönséget s rajta kívül a társulat valamennyi tagja fellép.

* Tőkehalogatás Izland szigetén. Az Uránia színház mesés új műsorából, amelyet kedden mutat be az Uránia, érdemesnek tartjuk külön is felemlíteni a tőkehalogatást Izland szigetén. Ezt az értékes halat vitorlás hajókkal keresik fel. Megérkezve a halrégióba, a legénység ki-

veti a borgokat. A dus szákmányt mindjárt a hajón fel is dolgozzák. A tőkehal fejét levágják, beleit kiszedik és a hajó belsejében sörétegek közé teszik. A halászatot szünet nélkül, éjjel-nappal folytatják a szorgalmas izlandi halászok. A tanulságos mozgófénykép mellett másik nyolc remek kép szerepel a műsoron, melyek mindegyike külön ismertetést érdemelne. Az Uránia előadásai keddtől, ismét délután hat órakor kezdődnek.

* A király 81 ik születésnapja (Aktuális fölvételek az Apollóban.) Augusztus tizenhatedikán ünnepelte meg a monarchia öfelsége nyolcvanegyedik születésnapját. Budapesten, az osztrák fővárosban és Ischlben fényes ünnepek voltak, amelyekről a fimgyár eredeti s jól sikerült felvételeket készített. Az osztrák-magyar monarchiának ezt a legaktuálisabb eseményét az aradi Apolló színház már megszerezte s keddi műsorán bemutatja. A képen az ünnepektől ősz uralkodó is látható, amint Ischlben, jelenlegi tartózkodási helyén, az eléje járuló fehérruhás leánykától átveszi a díszes virágcsokrot s boldogan simogatja meg kis hódolóinak örömtől sugárzó arcát. A kép még az ünnepek sinesz s eleven részleteit viszi a néző elé. Igen impozáns a bécsi ünnepi körmenet. Ennél a jelenetnél több ezer ember megrögzített alakja nyüzsg a vászonlapon. A király születésnapjának felvételein kívül érdekes s eredeti képek kerülnek kedden bemutatásra.

Letartóztatott nagykereskedő.

— Elsikkasztott 400.000 korona. —

Távirati tudósítás. Budapest, augusztus 27.

Egy valamikor nagyon gazdag közismert pesti nagykereskedőt tartóztattak le a minap Turnszeverinben, Beck-Oszkár. Beck két évvel ezelőtt Emil öcsésével átvette apja óbudai nyersbőrkereskedését, amely örökségképen maradt rájuk. A két fiatalembernek rendkívül költséges passziói voltak, barátinókat tartottak, éjszakáikat a télikertekben virrasztották át, úgy hogy a harminc év óta fennálló, virágzó nagykereskedés teljesen vezetőik nélkül maradt. Ez az életmód alapjában rendítette meg a cég hitelét, amit egyáltalán nem tudott ellensúlyozni, hogy Beck-Oszkár nagy hozománygyűlőn vett Hecht Jónás Tisza Kálmán-teri bőrnagykereskedő leányát. A hitelezők szorongatni kezdték az üzlettársakat, akik csak azután kezdtek észhez kapni, mikor egyre másra adták be ellenük a bűnvádi feljelentéseket. Beck-Oszkár első dolga az volt, hogy megszökött a fővárosból, öcsése pedig egyezkedni próbált, ami nem sikerült.

E közben a két fivér saját nővére, Bojár Sándornak, a Műszaki Világ szerkesztőjének felesége tett bűnvádi feljelentést Beck-Oszkár ellen. Bojárné öröksége után kutatott s közben megállapította, hogy atyja akként rendelkezett, hogy üzleti mérleg alapján négyszázezer koronát fizessenek ki számára. Ez a felfedezés azonban már késő volt, mert minden vagyon elszökött.

Egry Péter Pál kerületi kapitány tegnap házkutatást tartott Bánó József ügyvéd Margit-rakpart 89 szám alatti irodájában, hogy a Beck-cég könyveit megszerezze. Meg is szerezték a könyvet, melyekből kitűnt, hogy a mérlegek tíz évre visszamenőleg hiányzanak. A hagyatéki lopás oktaít Török Miklós kapitány vezeti.

HIREK.

Ujságírók a szabad sajtóért.

— Országos hírlapíró gyűlés. — Távirati tudósítás. Budapest, augusztus 28.

A Budapesti Ujságíró Egyesület választmánya ma ülést tartott, amelyen elhatározta, hogy a holnaputáni rendkívüli közgyűlés elé a következő határozati javaslatokat terjeszti:

— Mondja ki a közgyűlés, hogy a sajtószabadság törvényes biztosítására minden rendelkezésére álló módon hatni igyekszik. E célból hat héten belül országos ujságíró gyűlést hív össze, erre meghívja az ujságíró testületeket, az ujságkiadó testületeket, szóval a sajtószervek tényezőit. Meghívja tehát az „Otthon írók és hírlapírók körét”, a „Pázmány” egyesületet, a Vidéki Hírlapírók Országos Szövetségét, az Ujságkiadók Országos Szövetségét és az Ujságkiadók Otthonát. Az ujságíró kongresszus pontonként megvitatja a sérelmes intézkedéseket, pontonként kijelölt módon világítja meg a 48. évi XVIII. t. c. szellemétől való eddigi eltéréseket. Memorandumot intéz a kongresszus az országgyűléshez. Kötelességévé teszi a sajtó azon munkásainak, akik a parlament tagjai, hogy teljes erejükből állandóan munkálkodjanak a memorandum sikere érdekében. Minden sajtóorganum és minden ujságíró kötelességévé teszi, hogy a nevezetes és legégetőbb kérdés állandóan napirenden tartásához járuljon hozzá.

Elhatározza a közgyűlés, hogy bizottságot küld ki, amelynek kötelességévé tétessék illetékes helyen való eljárással a megtörtént sérelem orvoslására törekedni.

— A papa állapota. Rómából jelentik: Pius pápa annyira fölépült betegségéből, hogy most már napoként sétálhat a vatikáni kertben s néhány nap múlva kihallgatásokat is adhat.

— Karoly Ferenc József esküvője. Bécsből jelentik: Karoly Ferenc József királyi herceg esküvője Zita bourbon-pármái hercegnővel, amely október 4-re, a király nevenapjára volt kitűzve, két heti halasztást szenvedett s október 18-án, szerdán lesz Schwarzauban. Az esküvőn jelen lesz a király is, valamint a királyi család és a pármái hercegi család tagja.

— A holgár királyi pár Magyarországon. Ferdinand bolgár király, aki négyheti kurát tartott Karlsbadban, vasárnap Zsolnán át poprádi birtokára utazott, ahova közben a bolgár királyné is megérkezett.

— Alfonz király automobil baleset. Madridból jelentik: Alfonz spanyol királyt a minap automobil baleset érte. A király nem szenvedett sérülést.

— Egy aradi vértamu szobra. Törökbeosón szeptember 17-én Leiningen-Westerburg Károly gróf 49-as hovátdtábornok szobrát ünnepélyesen leleplezik. Az ünnepély műsora a következő: Szeptember 16-án este vendégek fogadása a vasutnál, a város kivilágítása, térczene és ismerkedés a kaszinó helyiségeiben. Szeptember 17-iki reggeli vonatoknál vendégek fogadása, zenész ébresztő, a város fellobogóztása. Délelőtt 9 órakor gyűlékezés a kaszinó helyiségeiben, felvonulás a szoborhoz s elhelyezkedés. Délelőtt 10 órakor az ünnepély kezdete: a) Hymnus. Éneklő a törökbeosói dalárda. b) Megnyitó beszéd. Tartja Karácsonyi Andor szoborbizottság elnöke. c) Alkalmi költemény. Szavalja Bohonczy Marietta. d) Emlékbeszéd. Elmondja Bohonczy Gedeon ur (közben a szobor leleplezése). e) A szobor megkoszorúzása. f) A szobor átadása a városnak, Istvánffy István kir. közjegyző szoborbizottsági ügyvezető elnök által. g) A szobor átvétele a község részéről Schreiber Antal városbíró által. h) Szó-

zat. Éneklé a törökbecsei dalárda. Délután fél 2 órakor díszbéd.

— **A Mona Liza.** Párisból táviratozzák: A *Matin*-nek jelentik ma reggel *Pontarlierből*, hogy az ottani vámhatóságok augusztus 23-án délután két órakor *Vallbrageben*, a svájci határon átengedtek egy festményt. A gyorsvonaton Párisból jött egy utas, kinél egy a *Mona Lizához* hasonló kép volt. Az utas Svájcban át Olaszország felé folytatta útját. A párisi sajtó véleménye szerint mi sem valószínűbb, mint hogy *Lionardo da Vinci* remekéről van szó. A dolgot valószínűbbé teszi még az a körülmény, hogy azt a bizonyos festményt a svájci vámhatóság, mint nagyértékű festményt 500 líra vámmal terhelte meg. *Rómából* jelentik: A *Giornale d'Italia* karlatti távirata szerint az ottani muzeumban a *Mona Liza* kép egy kitűnően sikerült másolatát őrizték, amelyet *Lionardo da Vinci* egyik kortársa festett. A kép a minap nyomtalanul eltűnt. Az a különös, hogy a képet előbb lopták el, mielőtt az eredeti *Mona Liza* eltűnésének híre *Karlettába* érkezett.

— **Házasság.** *Dőry Jenő*, az *Első Aradi Takarékpénztár* tisztviselője ma esküdtött örök hűséget *Hadfy Márthának*, *Hadfy Imre* vezérőrnagy kedves leányának.

— **A Balatonba fullt diák.** *Zamárdiban* nagy izgalmat okozott augusztus huszonegyedikén az a hír, hogy *Mosdóssy István*, az ottani ifjúság egyik szimpatikus tagja, aki most lépett volna a budapesti *Munkácsy utcai* gimnázium nyolcadik osztályába, halálát lelte a Balatonban. A szerencsétlen ifju déltájban ment fürdeni, a mikor már senki se volt a Balatonban. Valószínűen rosszullét fogta el a vízben, amelyből nem tudott kimenekülni. Tragikus sorsát csak akkor tudták meg, a mikor kétségbeesett anyja mindenfelé keresette, de csak a ruháját találták meg a fürdő-kabinjában. A *Zamárdi Atlétikai Klub* ifju csapata megdöbbenve értesült egyik vezetőjük szomorú sorsáról s nyomban keresésére indult. *Megható látvány* volt, a mikor e klub csapata, mintegy harminc diágyerek, kart-karba fonva, hosszú vonalba hatolt beljebb és beljebb a Balatonba, de fáradozásuk hiábavaló volt. A tihanyi halászok se tudták a holttestet megtalálni a szerencsétlenséget ért ifju atyja, *Mosdóssy L. Jenő* budapesti VI. kerületi anyakönyvvezető is hasztalan kutatta át *Dayka Balázssal*, a *Vigszínház* tagjával együtt motoros csónakon a Balatont, az elveszett fiu nem került meg. Végre negyednapra a Balatonon dühöngő orkán kivetette a holttestet a partra. Pénteken augusztus 25-én temették el a zamárdi temetőben. A temetésen, melyen az elhunyt nagybátyja, *Mosdóssy Imre* budapesti tanfelügyelő is megjelent, ott volt az egész fürdőközönség. A *Z. A. K.* tagjai a koporsóra gyönyörű koszorút helyeztek, a sirnál pedig *Sebők László* meghatóttan bucsuztatta el ifju kartársát.

— **A Nap utcai árusításának eltiltása.** *Nagybecskerekéről* jelentik: *Torontálvármegye* alispánja ma rendeletet bocsátott ki, amelyben a *Nap utcai elárúsítását* betiltotta. Az indoklásban azt mondja ki az alispán, hogy nem tartja méltónak a lapot arra, hogy utcai elárúsítással előmozdítassék a terjesztése.

— **Hirtelen halál a kávéházban.** *Fővárosi* tudósítónk jelenti: A *Ferenc-köruton* levő *Rapszki-kávéházban* tegnap délután hirtelen rosszul lett *Kurfürst Miksa* nyomdász, fővárosi bizottsági tag. A hatvannyolc éves ember leesett székéről, eszméletlenül terült el a földön s alig néhány pillanat múlva meghalt. Szív-szélhűdés ölte meg. Holttestét bevitték a törvényszéki orvostani intézetbe.

— **Iól megy a trafik.** *Budapestről* jelentik: Megbízhatatlan hírek alapján több napilapban az a téves hír jelent meg, hogy a dohányárak emelése következtében a dohányfogyasztás megcsappant. Ezzel szemben illetékes helyről szerzett hiteles kimutatás alapján a következőkre lehet utalni:

Belföldi eladásból 1911. július végéig befolyt 88.929.936 korona, míg a múlt év hasonló időszakában a bevétel 82.413.309 koronára rugott. Ennélfogva a folyó évi eredmény 6.516.627 koronával több. Az 1911. évi június havi bevételek 17.024.922 korona, vagyis az előző évi 12.336.079 koronával szemben 4.688.843 koronával több. A folyó évi július havi bevétel 12.346.196 korona, azaz a múlt évi eredménnyel szemben 101.816 koronával kevesebb. Ez a jelentéktelen visszaesés egvedül abban leli magyarázatát, hogy a július 1-én életbe léptetett áremelés előtt a fogyasztók nagy készleteket szereztek be, amiről a június havi 39%-os emelkedés tesz tanuságot.

— **Halálozás.** *Kesztlerné Kápolnay Júliát*, az aradi színház tagját súlyos csapás érte. Édesanyja, *Kápolnay Pauer Edéné* ma az aradi kórházban 63 éves korában elhunyt. Ma délután szentelték be a katolikus egyház szertartásai szerint és *Budapestre* szállították, ahol a kerepesi temetőben helyezik el. — *Högye János* békési református főgimnáziumi tanár e hó 16-án *Hajduböszörményben* rövid kínos szenvedés után 29 éves korában elhunyt. A fiatal tanárt csak néhány nap választotta el attól, hogy jegyesével *Maghy Gizella* hajduböszörményi urleánnyal egybekeljen. A balái épen az esküvői előkészületek végett tett hajduböszörményi útjában ragadta el.

— **Hegyi Antal és a csongrádi plébánia.** *Csongrádról* jelentik: *Csongrád város* képviselőtestülete szombaton értekezletet tartott, a melyen elhatározták, hogy a *Parubszky József* plébános halálával megüresedett plébánosi állásra *Hegyi Antal* volt csongrádi plébános ki nevezését kérelmezik *Csáky Károly* gróf megyéspüspöktől és *Károlyi László* gróf kegyurától. *Hegyi* 1902-ben a szegedi törvényszék ítélete elől Amerikába ment, miután önként lemondott a plébánosi állásról, majd a mikor Amerikából visszatért, büntetését részben kitöltötte *Hegyi Antalt* ez évben *Csongrád lakossága* bíróvá választotta. Vasárnap délelőtti látogatott népgyűlés volt, a melyen *Faragó Antal* országgyűlési képviselő elnökölt. A népgyűlésen elhatározták, hogy a plébánosi székben *Hegyi Antalt* szeretnék látni és hogy a képviselőtestület ez ügyben való föliratát lépés küldöttség fopja a püspökhöz és a kegyurhoz elvinni.

— **Zátonyra jutott magyar gőzös.** *Fiuméből* jelentik: Az *Adria* hajóstársaság igazgatója ma távirati jelentést kapott, hogy a *Marseilleből* jövő *Andrássy* gőzös az éjjel *Lussin* mellett az *Isole Canidole*-nál *zátonyra* futott. A hír vétele után a tengerészeti hatóság *Előre* nevű gőzöse megfelelő felszereléssel az *Andrássy* segítségére sietett. Az *Adria* társaság részéről *Klein* igazgató és *Rolland* technikai felügyelő ment a baleset helyére. — Az *Adria* gőzös balesetéről még a következőket jelentik *Fiuméből*: Az *Ungaro Kroata Maros* nevű gőzösenek parancsnoka tegnap este bejelentette a röhivatalnál, hogy *Lussin-Pikkolóból* jövet látta, amint az *Andrássy* nevű gőzös a *kis Calidole* nevű sziklazátony és *Lussin* szigete közt fekvő *Silo* nevű szirtre fölfutott és pedig oly módon, hogy a hajó eleje mintegy harminc méternyi hosszúságban a szirtre fekszik. Az igazgatóság a *Lédeier Sándor* nevű gőzöst az *Andrássy* kiszabadítására nyomban a szerencsétlenség helyére küldte.

— **Eljegyzés.** *Abfall Mariska* Pankota és *Adelmann Géza* dr. *Ujszentanna* jegyesek.

— **A török trónörökös átutazása Aradon.** *Kedden* reggel a *Brassó* felől jövő gyorsvonattal átutazik Aradon a török trónörökös. Szalonkocsiját a román határállomásnál csatolják az aradi gyorsvonathoz, amelylyel *Budapestre*, illetve *Bécsbe* megy a török trón várományosa. A török trónörökös hajón ma reggel *Konstanzába* érkezett, hol a hatóságok fejei és a török követ fogadták. Nemsokára különvonaton folytatta útját *Sinjába*, ahova két órakor érkezett. A herceget a pályaudvaron a király, a miniszterek, a diplomáciai kar és a hatóságok fejei fogadták. Tiszteletére *Károly* király *Peles-kastélyban* díszbédet adott, amelyen a miniszterek és a diplomáciai kar tagjai is résztvettek. A banketten a király és a török trónörökös szíves hangu pohárköszöntőket váltottak. *Károly* király a török trónörökösnek az *I. Károly* rend nagykordonját adományozta. Ezenkívül a trónörökös kíséretének többi tagját is különböző rendielekkel kitüntette. A török trónörökös utazása közben ellátogatott a *dobruzdjai Medzsiába*, ahol megsejmelte a nagybátyja által épített mecsetet, valamint a *csernavodai nagy Dunahidat*. Ma délután indult utnak és *kedden* délelőben ér *Budapestre*.

— **Nagy tűz Törökországban.** *Konstantinápolyból* jelentik: A *szmirnai váli* távirata szerint tegnap *Aidin* városát óriás tűzvész elpusztította. Leégett ezeröttszáz ház és kétszázhatvan üzlet, azonkívül két mecset, három zsidótemplom és két iskola. A *szmirnai váli* *Aidinbe* utazott, hogy a hajléktalanok elhelyezéséről gondoskodjék. Hír szerint a török és a zsidó negyed teljesen leégett.

— **Temetés.** Vasárnap délután négy órakor temették el a *Magyar utcai* gyászszobából *Preisinger Béla* polgári iskolai tanárt. A koporsó felett a tanári kar nevében *Fekete József* mondott megható bucsubeszédet. Az atletikai klub megbízásából *Horváth László*, a klub jegyzője helyezett koszorút a koporsóra rövid beszéd kíséretében. Gyászbeszédében a magyar sportélet fejlesztésének egyik előharcosát parentálta el. Az egyházi szertartás után a rokonok, a kartársak s az ismerősök százai kísérték ki *Preisinger Bélát* utolsó útjára.

— **Vonatkisiklás az arad-temesvári vonalon.** *Temesvárról* jelentik: *Temesszentandrás* állomáson ma reggel baleset érte a *Temesvárról* *Arad* felé haladó személyvonatot. A személyvonat hibás váltóállítás következtében beleszaladt az ott veszteglő teherkocsiba, melyek súlyosan megrongálódtak. A mozdonyvezető éberségének köszönhető, hogy emberéletben nem esett kár. *Temesvárról* segélymozdonyt küldtek, amely egy órai késéssel *Aradra* hozta a személyvonatot.

— **Katasztrófa a mozgószínházban.** *Newyorkból* jelentik: *Cannasbourghban*, *Pittsburg* közelében, szombaton este az ottani nagy mozgófénykép-színházban robbanás történt. A közönség rémülten tolongott a kijáratok felé s a férfiak az utjukban álló asszonyokat és gyermekeket eltaposták. A rettenetes tolongásban huszonkilenc ember, jobbra asszony és gyermek meghalt, hatvanan pedig súlyosan megsebesültek. A súlyos megsebesültek közül a kórházban még hatan haltak meg, úgy hogy a halottak száma harmincöt, akik közül huszonheten asszonyok és gyermekek.

— **Koszorúmegváltás.** *Özv. Hay Józsefné* és *Weisz Sándor* koszorúmegváltás fejében 20 koronát küldöttek be szerkesztőségünkbe az *israelita árvaház* javára. Az összeget rendeltetési helyére juttattuk.

— **Öngyilkossági kísérlet.** Ma délután *Atzél Péter*-utcai lakásán *Vitéz Zeuzsanna* 28 éves leány öngyilkos szándékból szóda és gyufaoldatot ivott. A leányt a mentők beszállították a megyei kórházba.

— Az ital áldozata. Fővárosi tudósítónk jelenti: Tegnap délután a főthi határban egy kocsi mellett vérbe fagyva, eszméletlenül találtak egy embert. Fején fejszeapások nyomai látszóttak. A járőrelők közül többen csakhamar fölismerték a sebesültben Suhánszky István fuvarost. Többen tudták, hogy Suhánszky egy ismerősével reggel Fóthra hajtott bort vásárolni. Nagyon sokat ittak a délutáni tökéletesen lerészegedtek. Akkor fölkapaszkodtak a kocsihoz és hajtottak befelé. Hogy utközben aztán mi történt, még nem derült ki. Valószínű, hogy Suhánszky összeverekedett az uton egy pár emberrel, akik aztán véresre verték. Az ismerőse, aki vele volt, elbotorkált valamerre, de amikor aztán visszatért, még mindig olyan részeg volt, hogy semmi fölvilágosítást sem tudott adni. A sebesült Suhánszkyt hazavitték rákospalotai lakására, ahol belehalt sebeibe. A főthi esendőség megindította a nyomozást s hír szerint már tudják is, hogy kik ütötték le a fuvarost.

— A rendőrkard. Vasárnap délelőtt Szomorú Mihály gáji földműves ittas állapotban bejött a városba s a Boros Béni-téren kocsijával a kocsit közepére állva minden arramenőbe beléköltött s a kocsiforgalmat akadályozta. A Karolina utca sarkán posztoló rendőr egy ideig nyugodtan nézte az ittas ember garázdálkodását s az elakerván kerülni a botrányt, hogy az majd magától szépen tovább áll. Szomorú Mihálynak azonban tetszett ez a mulatság s hangos káromkodás közt folytatta a "heccet" s minden arra menő kocsit megállított. A rendőr végül megunt a dolgot s odalépett Szomorúhoz s távozásra szólította fel. A dülöngélő embert a rendőr szavai feldühösítették s cifra káromkodások közt támadt rá.

— Mi köze hozzá, menjen el innen. Azt csinálom, amit én akarok, én is adófizető polgár vagyok. Menjen odébb, mert megtanítom. A rendőr erre megfogta a karjánál Szomorút, de ez kiszabadította magát a rendőr keze közül s a kötelességét teljesítő embert fojtogatni kezdte. A rendőr a veszélyes helyzetben a végső eszközhez nyúlt. Látva, hogy a dühöngő embert nem tudja észre téríteni s miután nem tudta magát ennek fojtogató karjai közül kiszabadítani, kardját huzta ki s rávágott vele Szomorúra. A lapos vágás Szomorú nyakát érte, ki az erős ütésre eszméletlenül esett össze. A mentők szállították a kórházba, ahol konstatálták, hogy sebesülése könnyű természeti. Szomorú még a mai nap folyamán saját lábán hagyta el a kórházat.

— Felső kereskedelmi iskolai növendékek. Az igazgatóság által előírt tankönyveket ujonnan, valamint kevésbé használt állapotban félárban Ingusz I. és fia cégnél szerezhetik be. 4100

— Letartóztatások. Az aradi rendőrség ma letartóztatta Fehér Gyula iparossegédét, akit hat havi fogházbüntetésének kitöltése végett és Drudorszki Dragomir dobricai hentessegédét, akit a fehértemplomi ügyészség megkeresésére betörés miatt országosan köröztek.

— Véres verekedés. Ma hajnali fél 2 óra tájban a Fehér Kereszt szálloda előtt Vésza Vása 33. gyalogezredbeli közlegény valami nőgyűből kifolyólag összeveszett Tornyai János cipészsegéddel, s azt saját botjával alaposan elverte. A verekedőket a rendőrségre előállították s a katonát átadták az őrszolgálatnak.

— Polgári leány és felsőbb leányiskola növendékek. Az igazgatóság által előírt tankönyveket ujonnan, vagy kevésbé használt állapotban félárban Aradon Ingusz I. és fia cégnél szerezhetik be. 4099

— Tűzek. Ma délután négy óra tájban kigyulladt a papirgyár egyik épületének fedele. A tüzet, mielőbb tovább terjedhetett volna, a gyári munkások és a tűzoltóság együttesen eloltották. — Ugycsak ma délután a város határában kigyulladt a város tulajdonában levő volt gyepmesteri lak tetője. A tető teljesen leégett.

— Minden tanuló saját arcképével kaphatja tankönyveit vászon szabadalmazott kötésben árfelemelés nélkül, ha Ingusz I. és Fia cégnél vásárolja. 4097

— A milliomos fia. A lipkai fürdőhely tennispályáján fiatal leányokból és fiatalemberekből álló társaság akart hozzáfogni a játékhoz, de nem tehetők, mert a rendes labdaszedőgyerekek közül csak egy volt feltalálható. A pálya közelében egy nyolc- kilenc év körüli, szerényes öltözött fiúcska nézelődött. Az urak egyike rászólt, hogy nem volna-e kedve segíteni a labdaszedésben. A kis fiúcska egy pillanat alatt levelette cipőjét és harisnyaát és rendkívüli ügyességgel, szolgálatkészen megfelelt a felszólításnak, a játék befejeztével a partnerek, hölgyek és urak, eltávoztak, a tenniszfelügyelő pedig kiosztotta az összes pályák labdaszedő gyerekei között a huzs filléreket. Az idegen fiúcska is beállt közéjük a sorba, de minthogy nem tartozott a rendes labdaszedő gárdához, nem kapott semmit sem. Másnap reggel a fürdőigazgatóságához levél érkezett, melyben a fürdőben tartózkodó J. Red bosztoni többszörös milliomos felszólítja az igazgatóságot, hogy William fia részére, ki előző délután a tennisz játékosok felszólítására labdát szedett, a kiérdemelt huzs fillér munkadíjat haladéktalanul fizesse meg. A fürdő előzékegy igazgatója e kívánságnak azonnal eleget tett és a kis William még a délelőtt folyamán egy udvarias levél kíséretében birtokába jutott kiérdemelt munkadíjának.

— A gáji lólopás. Kelemen István gáji gazda 1200 koronás lovait a minap mint megirtuk — ellopta a szolgálja. Most az aradi rendőrséget arról értesítik, hogy az ellopott lovak megkerültek. A szolga Nagypél és Gyulavarsánd között az ország uton adta el Senti Jánosnak 270 koronáért, amire 20 korona foglalót kapott.

— Hibaigazítás. Fölkérésre közöljük, hogy Kemény József br. nem mint közölte volt a „Dávai Hitelbank" elnöke, hanem a dévai „Kemény József br. Hungaria Gápgyár r. t." elnöke és sem ő, sem a vállalat fentnevezett pénzügyvezetőnél érdekelve nincs.

— Aradmegye nagy fali térképe az új helységnevekkel megjelent és Ingusz, valamint Kerpel könyvkereskedő cégeknek kapható. 3459

— Főgimnázium és főreáliskolai növendékek. Az igazgatóság által előírt tankönyveket legcélszerűbb, ha Ingusz I. és Fia-cégnél szerzik be, hol kevésbé használt könyvek félárban is kaphatók. 4098

— Hölgyeim. Az elmúlt tavaszi szezon bizonyítja, hogy érdemes az aradi hölgyközönségnek legújabb divatu modellokat megszerezni, miért is kérem hölgyeimet, ne szerezzék be addig őszi ruhaszükségletüket, míg a legújabb angol modellokkal szeptember 1 én haza nem érkezem. Kiváló tisztelettel: Huppert Henrik, Szabadság-tér. 4109

— Tauszk Ferenc dr. egyet. m. tanár kir. tanácsos, kórházi főorvos Budapesten írja: A „Vita"-forrás vizét szerencsés összetétele, kellemes üdítő ízénél fogva, előszeretettel és kiváló eredménnyel alkalmaztam üdítő vizül, de ép olyan jó eredménnyel a gyomor különböző bántalmainál, valamint a húgykiválasztó szervek betegségeinél. 1556

— Születések, halálozások és házasságok. Az aradi anyakönyvi hivatalban folyó hó 24-én a következő születéseket, halálozásokat jelentették be: Született: Avram Máriának Miklós nevű fia. Farkas Lajos kereskedősegédnek Endre nevű fia. Muntean Vazul közművesnek Juliánna nevű leánya. Meghalt: Özv. Weisz Hermanné 82 éves magánzó. Özv. Koppán Mátyásné 78 éves napzámosnő. Niesz Béla 4 hónapos fiú. Losonczy Lajos 35 éves óras neje. Bartalos András 61 éves kádár. Ilie György 50 éves napzámos. Özv. Pauer Edéné 63 éves magánzó. Schweier Károly 65 éves napzámos. Házasságot kötött: Papp Emil napzámos. Kukula Terézzel.

— Deutsch Sándor okl. táncintéző 1911 évi szeptember hó 2-én nyílik meg az Ipartestület dísztermében, melyre beiratkozni már most lehet Beresényi Miklós-utca 18. sz. alatt. Üsmegkedési estély szeptember hó 8-án vasárnap este. Külön iparos, kereskedő és délutáni ifjusági kolon. Az ifjusági kolon szeptember 10-én vasárnap délután veszi kezdetét. Szíves pártfogást kér mély tisztelettel Deutsch Sándor okl. táncintéző. 3660

— Nékiülözhetetlen az a kedvezmény, amit Korányi Jenő cipő, kalap és divatárúháza vevőinek nyújt. Ugyanis minden nála vásárolt cipőket ingyen javítja. Különben felhívjuk olvasóink figyelmét, Korányi-cég hirdetésére, mely valóban megérdemli a pártfogást. 4076

— Iskola beiratás és a vidékiek. Arad és vidéke közönsége előtt már ismeretes, hogy a beiratás alkalmával a gyermekeink részére a teljes iskola szükséglet a legjobban beszereshető Fischer Simon Nagy Áruházában Aradon, Szabadság-téren 12. sz. alatt. Az áruházba megérkeztek nagy választékban iskolatáskák, tolltartók, könyvszíjok, gyermek-fehérműk, kalapok, sapkák, esőernyők, harisnyák, zsebkendők, erszények és minden elképzelhető tárgyak, amelyek iskolásgyermekek részére szükségesek. Felesleges említeni, hogy a szigorú szolid kiszolgálás és a rendkívül olcsó árak kizárnak minden más versenyképességet, amely elvnek a Nagy Áruház tulajdonos köszönheti hogy az aradi és vidéki vevőközönség oly előszeretettel tömegesen keresi fel a Nagy Áruházat. Az ingyen ezüst óra kedvezmény 30 koronán felüli, egyszeri bevásárolásnál az iskolabeiratásnál érvényes. 4084

— Iskolakönyvek félárban. Használt, de jó állapotú, tiszta, legújabb kiadású, bekötött tankönyvek az új iskolaidényre félárban már most kaphatók Kerpel Iszó könyvkereskedésében. E cég az előző év tankönyveit méltányos árral átveszi. 8071

— Iskola idény beálltával a szülők figyelmébe ajánljuk Hegedüs Gyula céget, Aradon, Andrassy tér 15., hol mindenféle toilett cikkek u. m. ruha, haj, fogkefe, fésű árak, szappanok, fogporok, paszták, intézeti kasszák, flotírozó dolgok, bőrárak és iskolai táskák nagy választékban és olcsón kaphatók. 8948

— Francia líkőrök legbiztosabb készítésével - házilag - a líkőrajoma 1 üveg 60 fillér volték és Welszsnál. 4501

VITA FORRÁS
SOSKUT-üzem

Biztos gyógyszer: gyomor- és cukorbetegnek
köszvény, hólyag- és vesebetegnek.
Pélpohár VITA-forrás a gyomoreréget azonnal megszünteti
A vállalat tulajdonosa: 1556
„CONSUM“ kereskedelmi részvénytársaság
Budapest, VI., Teréz-körút 4. Telefon 10-13.
Kapható minden jobb főzõrészleiben és gyógyszerárban.
Fõraktár: NAGY FARKAS és
ÉLES ÁRMIN cégeknel.

TANÜGY.

(—) Az aradi főreáliskola új tanára. Teleky Józsefet a pécsi főreáliskola tanárát az aradi főreáliskolához helyezte át a kultuszminiszter.

(—) Az aradi állami főreáliskolában f. hó 30-án szerdán d. e. 9 órától tartják a javító vizsgálatok, a fölvételi és pótlóvizsgálatok pedig 31-én, csütörtökön reggel 8 órakor kezdődnek. Azok a magántanulók, akik engedélyt kaptak rá, hogy az iskolaév elején tehessenek magánvizsgálatot, augusztus 30-án délután 1/3 órakor jelentkeznek az igazgatói irodában. A beiratás szeptember három első napján délelőtt 9-12 ig, délután 3-5 ig az igazgatói irodában történik a tanulóknak legutóbb kapott iskolai bizonyítványa alapján. Azok a tanulók, akik a múlt iskolaévben nem voltak növendékek az intézetnek, születési és újraoltási bizonyítványt is kötelesek fölmutatni. A beiratás alkalmával a tanulók szüleiknek vagy azok helyettesének kíséretében jelentkeznek.

(—) Áthelyezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter áthelyezte Szalay Pál lippai állami polgári iskolai rendes tanítót jelenlegi minőségében a törökbecei állami polgári iskolához.

(—) Az aradi zenekonzervatóriumban (Szabadság-tér 21.) a beiratások szeptember hó 1-től naponta 9-12 óráig, és délután 3-6 ig tartanak. Tanítatnak zongora, hegedű, gordonka, magán és karének, zeneelmélet és összhangzat, az orsz. m. kir. zeneakadémia tananyaga szerint. A hegedű tanszak új vezetője Karbanek Ferenc a prágai konzervatórium és a híres Sefcik mester iskola végzett művésze. Mütter Müller igazgató. 8898

Szülők és gyámok szives figyelmébe
 ajánlom iskola beiratási idején alkalmából és választékú
fiu- és gyermekruha nagyraktáramat

Braun M. ARAD,
 József főherceg-ut 3.
 Arad-csanádi Takarékpénztár-palota,
 a Kossuth-szoborral szemben.)
 uri szabóság, férfi és fiu ruhaáruház

Olcsó árak és szolid kiszolgálás.

uri szabóság, férfi és fiu ruhaáruház

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Szabadióra helyezés. Mult számunkban megirtuk, hogy Lakatos Sándor pécskai lókupec verekedés közben véletlenségből leszúrta Rostás Mihály nevű társát. Lakatost a rendőrség letartóztatta és átszállította az ügyészség fogházába, ahonnan azonban ma, miután a vizsgálóbíró tetteben nem látott szándékosságot, szabadon bocsátották. Rostás holttestét tegnap hozzátartozói Pécskára szállították, ahol ma temették el.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Halik Aurél dr. ur Lippa. Kivánságára szívesen konstatáljuk, hogy nem ön volt az a román orvos, akit Grosz Sándor „barátai” mint háziorvost elhivattak hozzá. Az nem lippai, hanem radnai orvos volt. De hiszen az ön neve egyáltalán nem szerepelt abban a tudósításban.

K. L. Béli. Aradi Közlöny, Arad és Vidéke és Függetlenség, Aradi Újság című napilapok, Aradi Hétfői Újság, Hétfő és Aradi Híradó című heti (hétfői) lapok, Arad című hétfőn megjelenő közgazdasági hetilap s néhány élelclap.

Régi előfizető. Az aradi régi színház 1888. február 18-án délután égett le. Aznap estére Csiky Gergelynek Stomfai család című színműje volt kitzüve. Az új színházat 1885-ben nyitották meg.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Budapest, augusztus 28.

Kínálat kielégítő. vételkedv gyenge. 20 ezer mm. 5-10 fillérrel olcsóbb.

Az árak 50 kilónként számítva:

	Déli zárlat	2 órai zárlat
Buza 1911. októberre	11.55-11.56	11.62-11.63
Buza 1912. áprilisi	11.76-11.77	11.84-11.85
Rozs 1911. októberre	9.74-9.79	9.89-9.90
Tengeri 1912. májusi	8.14-8.15	8.24-8.25
Zab 1911. októberre	8.90-8.91	8.95-8.96

Budapesti értéktőzsde (Táv. jelentés)

Augusztus 29. B. Közlöny

Magyar aranyjárdék 4%	111.60
Magyar koronajárdék 4%	91.05
Magyar koronajárdék 3 1/2%	80.85
Magy. földteherm. kötvény 4%	92.25
Horvát-szlavon földteherm. kötvény	94.-
Magyar nyeresémsorsjegy kölesön	22.0-
Tiszaszab. és szegedi sorsjegy kölesön	153.-
Oszták járdék papírban	92.20
Oszták járdék ezüstbe	95.90
Oszták járdék aranyban	116.-
Oszták koronajárdék 4%	92.10

1880. évi osztrák államserejegy	157. +
Osztrák-magyar bankrészvény	19.65
Magyar hitelbank-részvény	853.76
Osztrák hitelintézeti részvény	654.50
Osztr.-magy.-államvasúti részvény	744.25
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.04
Német birodalmi márka	117.27%
London vista	240.30
Paris vista	95.12%
20 márkás arany	28.50

A Temesvári Lloyd-Társulat

terménycarnokának hivatalos árjegyzése.

Távirati tudósítás.

(Árak 50 kilogrammonként korona értékben.)

1911. augusztus 28.

Buza (szokvány-minőség):

76 kilogrammos	10.83-10.85
77	10.85-10.95
78	10.90-10.95
79	11.00-11.05
80	11.05-11.10

Buza (Temesvári keresk. ár):

75 kilogrammos	10.50-10.60
Rozs	8.70-8.75
Arpa	8.30-8.40
Zab	8.10-8.15
Tengeri	8.20-8.25

Kőbányai sertéspiac.

Aug. 28.

Augusztus 26. Magyar elsőrendű: Fialat nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 159-160 fillér. Fialat közép (páronként 251-320 kilogrammig terjedő súlyban) 162-164 fillér. Közép (páronként 240-280 klgr.) 168-170 fillérig.

Sertéselészlet: 1911. évi augusztus hó 24. napján volt készlet 28217 drb. — 1911. augusztus hó 25-én felhajtott 377 drb. — 1911. augusztus 25-én elszállított 200 drb. — 1911. aug. 26. napjára maradt készletben 28394 drb.

A hizott sertésüzlet irányzata: nyugodt.

Felelős szerkesztő:

Bolgár Lajos.

URANIA

mozgófénykép színház.

(Béré Sándor - utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

Ma kedden 1911. augusztus 29.

1. Mézeskótt majom. Bohózat. — 2. Kiváncsi aszony. Humoros. — 3. Vig özevgy. Bohózat. — 4. Bűnös szerelem. Ez év legszenzációsabb mozgófényképe. — 5. Ballada a házasság házasság Anna.

Előadások 4. u. 6 órától kezdve este 11 óráig.

Helyárak: I. hely 1 kor., II. hely 80 fill., III. hely 60 fillér, IV. hely 40 fillér, V. hely 20 fillér.

Utolsó előadás este 11 óráig.

A hölgyek kérésnek a nézőtérben kalap nélkül megjelennek.

Az előadások tartama 2 óra.

Az előadásra bármikor be lehet menni.

APOLLÓ SZÍNHÁZ

az Andrássy-téri új Lloyd-palotában

Uránia Magyar Tudományos Színház aradi vándorjá

Ma kedden, 1911. augusztus 29-én:

1. Mozgófénykép-utáság. A hét világeseményei a helyszínen készült mozgófénykép felvételekben. Az Apolló-színház állandó műsor-száma — 2. Minden jó ha a vége jó. Vigjáték. — 3. Az első szerelem. Szenzációs dráma. — 4. Interlaken. Természetutáni felvétel. — 5. Szerencse a szerencsétlenségben. Vigjáték. — 6. Királyunk 81. születésnapja. Aktuális. — 7. A gyorsirónó. Szenzációs eljárási kép. — 8. Tontolini! Kacagató.

Előadások délután 6 órától.

Helyárak: Paboly díszeként 1 kor. Zártszék 1 kor. I-ik hely 80 fillér, II-ik hely 60 fill., III-ik hely 40 fill., IV-ik hely 20 fill.

NYILTTÉR.*

Egyéves önkéntesek

legújabb előírás szerint, legjobban és legolcsóbban felszereltetnek

Kolarits Nándor

Délmagyarország első és legnagyobb egyenruházati Intézetében

Temesvár - Belváros, Mercy-utca 10. szám.

Árjegyzék és költségvetéssel szívesen szolgálok. Legszolidabb kiszolgálásért cégem régi jó hírneve kezekedik. 3907

MEGNYILT

Arad, Szabadság-tér 18.

SALAMANDER cipők elárusítása.

Oriási választék
 valódi amerikai
VADÁSZ-CZIPÓKBEN.

A n. é. közönséggel tiszteltel, tel közlöm, hogy a világhírű „SALAMANDER” gyártmányú cipők aradi kizárólagos egyedárusítását sikerült megszereznem. Forma, kiállítás és tartósság tekintetében a „SALAMANDER” cipők versenyen felül állanak, vételáruk pedig oly alacsony, hogy ma már mindenki kevés pénzért tartós és elegáns cipőt viselhet. **Egységárak:** Hölgyek és urak részére 16 K. 50 f. luxus kivétel 20 - 50 -

WEINBERGER JANOS, ARAD

elsőrendű cipőáruház.

Tessék a kirakatot megtekinteni. Telefon 312. szám.

Ezen rovatban minden egy-
esetű beiktatásnak ára 4 fillér,
vastagabb betűkkel 8 fill.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: József tér 22.
Kiadóhivatali telefon: 151. sz.
Szerkesztőség: 357. sz.

Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések posta útján küldendők — a sajtóban a műveg elő — avagy levélbéllyegekben. Tudakozásnál a hirdetés száma mindenkor közzé-
teendő megkeresésnél, (a jellegű leveleket kivéve) felvilágosításra szolgál a kiadóhivatal, és esetben, válaszbélyeg anélkül. Az apróhirdetéseket díja a szavak száma szerint számítódik. Minden szó 4 fillér, vastag-
gabb betűkkel 8 fillér. A legkisebb hirdetés 50 fillér. A vastagabb betűkkel kívánt szavak a közlésben elválasztással jelölendők. Az apró hirdetések előre fizetendők. A hirdetés a kiadóhivatal
kivételre díjtalanul megsemmisül. HIRDETÉSEK ESTE PÉL 6 ÓRÁIG VÉTEK FEL.

KIADÓ LAKÁS.

Orezy-utca

8. számú új házban fürdőszobák-
kal, központi fűtésre, állandó me-
legvíz szolgáltatásra, légszusz és
villanyvilágításra berendezett, a
konyhákban angol öblítősztalok-
kal és légszusz takarék tűzhelyekkel
is ellátott 2, 3, 4 szobás lakások
november 1-re kiadók. Raktárnak,
műhelynek alkalmas souterén he-
lyiségek is szintén bérelhetők. Bő-
vebbet a helyszínen. 4104

Kiadó

egy (vagy két) különbejáratu, utcai
féregmentes butorozott szoba Si-
monyi-utca 6. 4120

Utcai lakás

2 szoba mellékhelyiségekkel csen-
des házban kiadó Demeter-utca.
111/a. 4032

Magánház,

Hlona-utca 4. szám, 3 szoba, konyha,
mellékhelyiségekkel, tágas udvar-
ral, szép kerttel október elsejétől
kiadó. 4096

2 szoba-

és fürdőszobából álló utcai garcon
lakás a Faragó-házban Széchenyi-u.
7. sz. földszint, november 1-től
kiadó. Bővebbet az Aradi első
takaréknál. 7853

Laendler-féle 4023

bérbházakban, Boros Béni-téren, I.
emeleti 4 szobás lakás, fürdőszoba
és egyéb mellékhelyiségekkel
esetleg már i. é. október 1-től,
1 bolthelyiség november 1-től és
egy bolthelyiség 1912. február 1-től
kiadó. Értekezhetni a fűrésztelepen.

4 szoba-

elő- és fürdőszobából és minden
hozzátartozóból álló lakás Bat-
thyányi-u. 83/a. sz. alatt november
1-től kiadó. Bővebbet a házmes-
ternél. 3785

Varjassy József u. 32

számu házban 3 szoba, fürdő-szoba,
minden hozzá tartozóval november
hó 1-re kiadó. Bővebbet ugyanott.
4061

Magános urnőnél

egy utcai butorozott szoba csakis
nő részére, kiadó. Bővebbet Edel-
spacher-u. 6. I. 4107

Csillárok,

Villamos felszerelések
legolcsóbban

Diamant-nál

Atzói Péter-utca 2. (az udvarban)

Biztosítom,

hogy nem bánja meg

ha finom 14 karátos
arany ékszert, zseb
és modern hárfa ütő
éngá-órát akar venni,
vagy javíttatni,

ha felkeresi

ZINNER

VILMOS 3102

műórák és ékszerész üzletét

Forray-u. Szabadság-
téri sarok-épületben.

Különösen pékek
figyelmébe ajánlván.

Mikes Kelemen-utca 52.
sz. alatti, ezelőtt Staudt-féle
ház nagyon előnyös fizetési
feltételek mellett azonnal eladó,
vagy lakrészenként is kibérel-
hető.

A házban levő üzlethelyiség
kapcsolatos egy pékműhely-
nek épült helyiséggel, — mely
megfelelő kemencékkel van fel-
szerelve.

Bővebb felvilágosítás szerezhető:

Dr. Kuttin Alfréd

ügyvédi irodájában, Hasszinger-
utca 3. sz. a. 3517

ALAPITTATOTT 1889.

Várhol László

uri és női cipész Arad, Weitzer János-
utca 3. sz. (Minorita-palota)

Etvállalja minden e szakba vágó
legujabb divatszerinti

férti-, női- és gyermek-cipők

készítését fájós lábakra is, pontos
kivitelben, jutányos árért. Készít
továbbá bármely fegyvernemhez
tartozó önkéntes urak részére elő-
írástos cipőket a legjobb minőségű
bőrökből. Ortopéd-cipők és vidéki
megrendelések 24 óra alatt ké-
szülnek. A lugosi honvédezed tisz-
tikarának szállítója. B. pártfogást
kér 3951

VÁRHOL LÁSZLÓ.

Az iskolai beiratás alkalmából

2000 drb. fiú és gyermekkalap

a legolcsóbb árban lesz előruvítva

Megérkeztek a legujabb divatu női modell posztó kalapok és
női csibész kalapok, 5 korona darabja, olcsóbb mint bárhol.

A legujabb divatu saját készítményű nyulszőr kemény és puha férfi
és gyermek kalapok minden színben és divat formában.

Videkről beküldött bármely kalap tisztítása és festése ha
az 3 darab, portómentesen szállítatik vissza.

A n. é. közönség pártfogását kéri tisztelettel 4116

Bittenbinder Konrád,

Arad, Deák Ferenc-utca 42. szám.

Andrássy-tér 8. számú

házban egy

üzlethelyiség

— különösen dohánytözsdének al-
kalmos — folyó évi november
hó 1-ére

kiadó.

Bővebbet az „Aradi Közlöny” kiadó-
hivatalában, József főherceg-ut 22.

Fomolnart

keres 4119

ZIMMERMANN

ÁDÁM

Ujszentanna

gőzmalomtulajdonos.

INGYEN

ISKOLAKÖNYVEIT

KAP 12 DARAB SAJÁT FELVÉTELŰ VILLANY-
FÉNYKÉPES LEVELEZŐ-LAPOT, HA

ÉS IRÓSZERET MÁR 8-10 KORONA ÉRTÉKBEN
DÉCSI GÉZA ÚJ KÖNYVKERESKEDE-
SÉBEN (FORRAY-U.) VÁ-
SÁROLJA. ÚJ BEKÖTÉSŰ TANKÖNYVEK FÉLÁRBAN. 2398

Kem rovatban minden szöveg egy-
mért belkiatának Ára 4 fillér,
vastagabb betűkkel 8 fillér.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: József főh. ut. 29.
Kiadóhivatali telefon: 151. sz.
Szerkesztőség: 357. sz.

Apró hirdetések felvétele a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések posta utalványon küldendők — a szövegben a szöveg elől — vagy levélbélyegeken. Tudakozódásnál a hirdetés száma mindenkor közlendő. Levélbeli megkereséseknél, (a jelzés levélkelet kivétel) felvilágosítással szolgál a kiadóhivatal, az esetben, válaszbélyeg csatolással. Az apróhirdetések díja a szöveg száma szerint számított. Minden szöveg 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér. A legkisebb hirdetés 50 fillér. A vastagabb betűkkel kívánt szöveg a kiadóhivatalban előzetesen megbeszélendő. Az apró hirdetések előre fizetendők. A hirdetés a kiadóhivatali kiválasztás díjával megkeresendő. HIRDETÉSEK ESTE FÉL 6 ÓRAIG VÉTELEK FEL.

Ajánlatokhoz,

melyeket valamely jelige alatt küldenek a kiadóhivatalba, ne tessék eredeti okiratokat mellékelni, mert érettük semmiféle felelősséget nem vállalunk. Azokat az ajánlatokat, melyeket az apróhirdetés megjelenésétől számított 4 héten belül eljuttatjuk el nem vissz, a kiadóhivatal megsemmisíti.

LEVELEZÉS.

Egy kísérlet

elegendő hozzá, hogy a „Mimosa”-tej-crém csodás arczfinomító hatásáról meggyőződjön. Egy tégely ára 1 korona. Egy drb. szappan 70 fillér. Hánzu Nestor, Vöröskereszt Drogeria. 3621

A dohányzást

könnyen nélkülözhetjük, ha Mentholcigaretta veszünk. Egy drb. Kor. 1-20. Hánzu Nestor vöröskereszt drogeria. 1286

J. 85.

Három napig távol voltam ezért késett a kimagyarítás. Adjon alkalmat, hogy hibám helyrehozhassam. 4115

Női kezek

ápolására legjobbak Vojtek és Weisz kézfinomítója. III-3329

ALKALMAZÁST NYER.

Irodista,

csakis hosszabb kereskedelmi irodai praxissal, magyar és német levelező állandó foglalkozásra felvétetik. Részletes ajánlatot „Kereskedelmi” jellegével a kiadóba kérünk. 4026

Egy fiatal ügyes

és gyors kiszolgáló vegyeskereskedő segéd azonnal felvétetik Preisz C. Karolina-u. 5. 4044

Alkalmazok

intelligens felek látogatására megbízható intelligens ügynököket. Fix fizetés havi 60 korona. 10 napi próba elteltével. Havi kereset 6—700 korona. Jelentkezhetni Kalmár Endre Arad, József főherceg-ut 8. sz. I. em. 4094

Segédet keresek,

aki vas, fűszer, rőfös és rövidáru szakmában jártas. Ajánlatok Vörös Andor, Selénd. 4088

Házmasternek

gyermektelen házaspár felvétetik. Karolina-utca 8. 4111

Irodista

kezdő fűszernagykereskedő, azonnali belépésre kerestetik. Färber Lajos. 4106

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Tea törmélék

finom, zamatos logolcsóbban Vojtek és Weisznál. III-3329

Vásároljon

ottan, hol a legjobbat olcsón veheti, ez csakis Klein József Arad, Petőfi-utcai cipő üzletében lehetséges, hol úgy aját gyártmányu, mint valódi amerikai formájú cipők nagy választékban kaphatók. Városi és megyei telefon 876. szám. 8725

Olcsó bevásárlás!

Ha olcsó és jó szitát akar venni, akkor keresse fel Mandl Károly szita és rosta készítő Vörösmarty-utca 3. (Szinházzal szemben.) 3723

Petroleumos hordókat

veszünk azonnali és későbbi szállításra, legmagasabb napi áron. Schenk és Társa, Arad. 4080

Gyári áron álló!

jó és olcsó női, férfi és gyermek cipők nagy választékban csak az Amerikai áruházban, Salacz-utca 1. sz. Róna Jenőnél szerezhetőek be. 4983

Egy üzleti berendezés

olcsó árban eladó. Sütő Józsefnél, Forray utca. Ugyanott kiseljeztett porcellán kapható, kilónként 20 kr.-ért. 4009

Ha hull a haja,

használjon magyar haj-perolint, Vojtek és Weisztól. III-3329

Eladó,

elköltözés folytán jó karban levő ebédlő, hálószoba és szalonberendezés. Bővebbet Szentlászló-utca 7. földszint 2. 4110

OKTATÁS.

Német, francia nyelvet,

tantárgyakat tanít polgári iskolai tanítónő. Értekezhetni Ilona-utca 4. szám alatt, a délutáni órákban. 3788

Iparművészet,

Bőr, fa, bársony és batik munkák vert csipke, himzés stb. Iparművészeti tárgyak tanítását szeptemberben ismét megkezd. Tabakivits Danica. Értekezhetni 11—12 Kápolna-u. 80 ajtó 4. 4003

10 koronától kezdve

férfi fűző, bokszi cipő kapható Aradi Cipészek Termelő Szövetkezeténél Szabadság-tér 15. Bizomány raktárak Csermén és Piskin. 3451

ÜZLETEK.

Lippán

a Főutca legforgalmasabb helyén egy már 50 év óta fennálló rőfös és rövidáru üzlet áruraktára eladó és az üzlet helyiség bérbeadó. — Ugyanott nagyobb gabona magtár szintén bérbeadó. Bővebb felvilágosítást nyújt; Grosz József fakereskedő, Lippa. 4123

KÜLÖNFÉLE.

Női íésű,

hajtűk, legújabb, legdivatosabb mintákban Vojtek és Weisznál. III-3329

Zálogházból

kiváltott arany, ezüst- és gyémánt-árakat vesz és elad Farkas Streicher Arad, Tőkőly-tér 1. 3974

30—40 métermásra

makulatura olcsón eladó, Ingusz I. és Fia könyv- és papirkereskedésében, Ardrácssy-tér 16. 555

Mosó deklam blousok

1-45 árban minden színben és nagyságban kaphatók Hoffmann Sándor cégnél. Arad, színház épület Vidéki rendelésnél szín és bőség megjelölése elegendő, meg nem felelés esetén kicserélteik. Ügyes kirakat rendező segéd ajánlatát kérem. 1941

A világhírű amerikai

„Vera” cipők Aradon egyedül Buchsbaum és Társa cégnél szerezhetőek be, kinnek sikerült az egyedárusítást urak, hölgyek és gyermekek részére megszerezni. 1921

Szülők figyelmébe!

Tanító családnál teljes ellátást nyerhet az iskolai évre 2 urgyermek. Bővebbet Krausz Paulin papirkereskedésében Színház-épület, vagy a kiadóhivatalban. 4108

Házasságközvetítést

előkelő körökben discretió mellett közvetít Sashegyi Sándor magán-detektív irodája Arad, Szent Péter-tér 7. 4122

Szobaleány

és egy minden házas pár ur házához felvétetik. Cim a kiadóhivatalban. 3121

Keresek

egy középkorú keresztény, intelligens nő, ki iskolába járó leánykamat gondozná és a lakást rendszerben tartaná. Ajánlatokat „Rendszerező” címen e lap kiadóhivatalába küldendők.

Épület és díszműbádogos

munkákat legjutányosabban készít ugy helyben, mint vidéken Diamant Jenő Weitzer- és Kazinczy-utca sarkán (Polgári iskolával szemben.) 3681

Herkules 3881

Motor tűzifa fűtőrendszeri vállalat Arad, Kossuth-utca 64. Telefon 658. Elvállal legmodernebb gépeivel tűzifának házaknál való fűtéselését, hasítását és behordását legolcsóbb árak mellett. Sürgős esetekben módunkban áll 1 waggon fát 2 óra alatt teljesen bevégezni.

Intelligens isr. családnál

iskolás gyermekek teljes ellátásra felvétetnek Boczkó-utca 10. 3808

Augusztus 25-én

nyílt meg Aradon a Ferencz-téri polgári fiú-iskola mellett a „Minerva” könyv- és papirkereskedés. Knieszer Imre és Tsa. 3983

Orvosi előírásnak

megfelelő kötszerek, szülészetik cikkek és gummiáruk legjobb beszerzési forrása Hánzu Nestor, Vöröskereszt Drogeria. 3621

Vidéki diákok

teljes ellátásra felvétetnek. Cim: Berkovits Izsák, Árpád-tér 3. sz. 3993

Két leánygyermek

teljes ellátásra felvétetik, özvegy urinőnél. Ugyanott zongora oktatásban is részesülhetnek. Cim a kiadóhivatalban. 3412

Intelligens

zsidó családnál egy kisebb középiskolai tanuló teljes ellátásra felvétetik. Cim a kiadóban. 4089

Vidéki szülők figyelmébe!

Ha iskolás gyermekét ur családnál jól kívánja elhelyezni, ugy időt és fáradságot tekarít meg, ha a Gyorsfutár irodához, Deák Ferenc-utca 80., Fábian utca sarok, fordul. Számos ur család pontos címe előjegyzésben van. 4072

Vidéki

leánykáknak jó és gondos ellátást ajánl özvegy Reisinger Béláné okleveles tanítónő Arad, Magyar-utca 24. 4123

Kerékpáros

Gyorsfutár Vállalat ::

Telefon 848.

Iroda: Deák Ferenc-utca 80. szám. (Fábian-utcai oldalon.) 3443